

**ΕΞΥΠΝΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Παραδοτέο A2.D19

Στρατηγική Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων

ΔΡΑΣΗ A2

**Προπαρασκευαστικές, Τεχνικές και Οικονομικές Μελέτες, Άδειες και
Αδειοδοτήσεις έργων επίδειξη**

ΕΡΓΟ
Zero Waste Cyprus
πολιτισμός διαχείρισης αποβλήτων

Νοέμβριος 2023

Το έργο LIFE-IP CYzero WASTE συγχρηματοδοτείται από το European Climate Infrastructure and Environment Executive Agency, CINEA, βάσει της συμφωνίας - LIFE20 IPE/CY/000011

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Αριθμός Συμφωνίας Επιχορήγησης	LIFE20 IPE/CY/000011	Ακρωνύμιο	LIFE-IP CYzero Waste
Τίτλος Έργου	Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο		
Ιστότοπος Έργου	https://cyzerowaste.com/		
Συντονιστής Έργου	Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κύπρος		
Τύπος εγγράφου	Παραδοτέο Έργου		
Έκδοση εγγράφου	1.0		
Ημερομηνία	21/11/2023		
Παραδοτέο Α2.Δ19	Στρατηγική Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων		
Επιμέρους Δράση Α2.9	Μελέτη Στρατηγικής Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων		
Δράση Α2	Προπαρασκευαστικές, Τεχνικές και Οικονομικές Μελέτες, Άδειες και Αδειοδοτήσεις έργων επίδειξης		
Κύριος δικαιούχος της Δράσης Α2	Τμήμα Περιβάλλοντος		
Συντονιστής Παραδοτέου	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο		
Συμμετέχοντες Εταίροι	Αναπτυξιακή Εταιρεία Λευκωσίας, Αναπτυξιακή Εταιρεία Λεμεσού Λτδ, Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας-Αμμοχώστου, Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάφου Αφροδίτη Λτδ, Αναπτυξιακή Εταιρεία Τροόδου, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, Κυπριακό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Έργου	lifecyzerowaste@gmail.com		
Υπεύθυνος Επικοινωνίας	Νικολέτα Κοντογιάννη, ΕΜΠ Αμαλία-Μαρία Αργυριάδου, ΕΜΠ		
Έλεγχος από	Δρ. Εφη Τριτοπούλου, ΕΜΠ Ιωάννα Κωνσταντινίδου, Τμήμα Περιβάλλοντος		

Το παραδοτέο αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης του Προγράμματος EC LIFE για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, στο πλαίσιο της Δράσης Α.2 «Προπαρασκευαστικές, Τεχνικές και Οικονομικές Μελέτες, Άδειες και Αδειοδοτήσεις Έργων Επίδειξης» του έργου με τίτλο « Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση αποβλήτων στην Κύπρο», με ακρωνύμιο LIFE-IP CYzero WASTE και με κωδικό αναφοράς: LIFE20 IPE/CY/000011.

Η ομάδα του LIFE20 IPE/CY/000011 θα ήθελε να ευχαριστήσει το ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό εργαλείο για το περιβάλλον (πρόγραμμα LIFE) για τη χρηματοδοτική υποστήριξη.

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν είναι νόμιμες και αληθείς σύμφωνα με την καλύτερη δυνατή γνώση των συγγραφέων, καθώς είναι προϊόν αξιοποίησης και σύνθεσης των πηγών αναφοράς, για τις οποίες οι συγγραφείς δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ.....	1
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	3
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	4
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	4
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
EXECUTIVE SUMMARY.....	7
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΘΕΣΗΣ	8
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	11
4. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	13
4.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	13
5. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ.....	16
5.1 ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ.....	17
6. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ.....	19
6.1 Εθνικές Στρατηγικές Πρόληψης και Διαχείρισης Αποβλήτων	20
6.1.1 Το Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028	20
6.1.2 Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029	20
6.2 Η Πρόταση του έργου και οι Δράσεις Επίδειξης.....	20
6.3 Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης	21
6.4 Έκθεση αποτελεσμάτων της 1 ^{ης} τηλεφωνικής έρευνας για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για τη διαχείριση αποβλήτων.....	23
6.5 Θεματικές Ενότητες Μηχανισμών Κατάρτισης	24
7. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	31

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	33
8.1 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥΜ	33
8.1.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	33
8.1.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥΜ	33
8.1.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	35
8.1.4 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	35
8.1.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.....	35
8.2 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	36
8.2.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	37
8.2.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	37
8.2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	39
8.2.4 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	39
8.2.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.....	40
8.3 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ	41
8.3.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	41
8.3.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ	42
8.3.3 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	48
8.3.4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.....	48
8.4 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	49
9. ΚΟΜΒΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	52
10. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ- ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΑΝΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ...	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	58

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Δομή Παραδοτέου.....	10
Πίνακας 2: Εκπαιδευτικά Εργαλεία	13
Πίνακας 3: Τελική Ομαδοποίηση.....	18
Πίνακας 4: Δράσεις Επίδειξης του έργου LIFE-IP CYzero Waste	21
Πίνακας 5: Βασικές Θεματικές Ενότητες Μηχανισμών κατάρτισης	24
Πίνακας 6: Διαβάθμιση Αναγκών κατάρτισης ανά Ομάδα φορέων	25
Πίνακας 7: Θεματικές Ενότητες και Υποενότητες Μηχανισμών κατάρτισης.....	26
Πίνακας 8: Αναμενόμενα αποτελέσματα Δράσης C9.1	31
Πίνακας 9: Αναμενόμενα αποτελέσματα Δράσης C9.2.....	32
Πίνακας 10: Λεπτομερές πρόγραμμα εκπαιδευτικών φόρουμ.....	36
Πίνακας 11: Λεπτομερές πρόγραμμα εργαστηρίων κατάρτισης.....	40
Πίνακας 12: Λεπτομερές Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων	49
Πίνακας 13: Συνολικό ετήσιο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων	51

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Το έργο LIFE-IP CYzero Waste	8

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΤΠ	Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
ΕΜΠ	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
ΚΕΕ	Κέντρα Επισκευής και Επαναχρησιμοποίησης
ΣΔΔΑ	Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων
ΕΠΠΑ	Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
ΕΟΑ	Επικίνδυνα Οικιακά Απόβλητα
ΑΗΗΕ	Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
ΠΡΑΥ	Πλατφόρμα Ροής Υλικών και Αποβλήτων
ΠΠ	Πράσινα Περίπτερα
ΠΟΠ	Πληρώνω όσο Πετάω
VR	Virtual Reality
ΔσΠ	Διαλογή στην Πηγή
Κτλ	Και τα λοιπά
ΚΚ	Κοινοτικοί κομποστοποιητές

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο «Στρατηγική Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων», συντάχθηκε στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE με τίτλο «Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο» με το ακρωνύμιο του έργου LIFE-IP CYzero WASTE. Αποτελεί μέρος των παραδοτέων της Δράσης Α.2 «Προπαρασκευαστικές, Τεχνικές και Οικονομικές Μελέτες, Άδειες και Αδειοδοτήσεις Έργων Επίδειξης», και συγκεκριμένα της Υποδράσης Α2.9, «Μελέτη Στρατηγικής Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων», του παρόντος έργου.

Η παρούσα έκθεση «Στρατηγική Υλοποίησης της Ανάπτυξης Ικανοτήτων» περιλαμβάνει, την περιγραφή της συνολικής δομής, της μεθοδολογίας και του υλικού των δραστηριοτήτων της ανάπτυξης ικανοτήτων των εξής ομάδων:

- ❖ των τοπικών και περιφερειακών φορέων λήψης αποφάσεων
- ❖ των τοπικών και περιφερειακών ενδιαφερόμενων φορέων,
- ❖ του εμπλεκόμενου τεχνικού προσωπικού
- ❖ των χρηστών της Πλατφόρμας Ροής Αποβλήτων και Υλικών και
- ❖ του ευρέως κοινού,

μέσω της χρήσης κατάλληλων εκπαιδευτικών εργαλείων και μηχανισμών κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Για να γίνει ο λεπτομερής προσδιορισμός και η περιγραφή των παραπάνω δραστηριοτήτων, αξιοποιήθηκαν έρευνες που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του έργου, οι Στρατηγικές της Κύπρου, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τα ορόσημα και οι προθεσμίες του έργου, καθώς και οι απαιτήσεις που δημιουργούνται από της δράσεις επίδειξης. Όλες αυτές οι πηγές λήφθηκαν υπόψη ώστε να προσδιοριστούν αποτελεσματικά τα κατάλληλα εκπαιδευτικά εργαλεία και οι μηχανισμοί κατάρτισης και εκπαίδευσης που θα υλοποιηθούν στις παραπάνω ομάδες συμμετεχόντων.

Executive Summary

This report entitled «**Capacity Building Implementation Strategy**» was implemented up in the framework of the co-financed LIFE European Program entitled " Intelligent Monitoring and Efficient Waste Reduction In Cyprus Island" with the acronym of the LIFE-IP CYzero WASTE project. It is part of the deliverables of Action A.2 "Preparatory, Technical, and Economic Studies, Permits and Licensing of Demonstration Projects", and specifically of Sub-Action A2.9 «**Study for the Capacity Building implementation Strategy**» of this project. The National Technical University of Athens is responsible for its preparation.

The LIFE-IP CYzero WASTE project aims to provide solutions and strategies to meet the objectives for waste management, as defined in the EU directives, within 8 years of its duration, replicating at the same time the results of its actions in Cyprus, through the mobilization of funds from the structural funds, the recovery and resilience fund (RRF) and other sources.

This report "Capacity Building Implementation Strategy" includes a description of the overall structure, methodology and material of capacity-building activities for

- ✦ local and regional decision-makers
- ✦ local and regional stakeholders;
- ✦ the technical personnel involved
- ✦ users of the Waste and Materials Stream Platform and
- ✦ the general public,

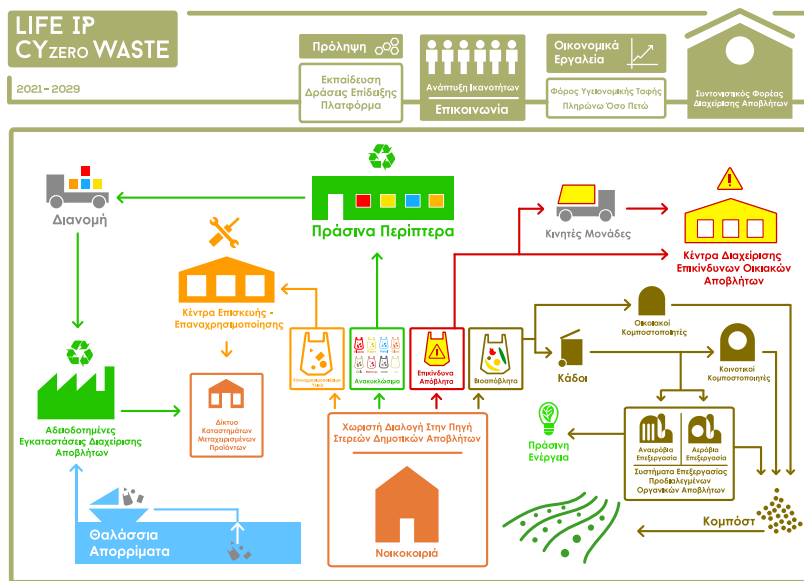
through the use of appropriate educational tools and training and education mechanisms.

In order to define and describe in detail the above activities, we used research that has been implemented in the framework of the project, the Strategies of Cyprus, the expected results, milestones and deadlines of the project, as well as the requirements created by its concrete actions. All these sources were taken into account in order to effectively identify the appropriate educational tools and education mechanisms to be implemented in the above groups of participants.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο LIFE-IP CYzero WASTE στοχεύει στην παροχή στρατηγικών και λύσεων για τη συμμόρφωση της Κύπρου με τους στόχους σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων, όπως αυτοί ορίζονται στις οδηγίες της Ε.Ε., εντός των 8 ετών της διάρκειας του. Μέσω του έργου LIFE-IP CYzero WASTE προβλέπεται η εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που θα στηρίξουν, θα ενισχύσουν και θα μεγιστοποιήσουν την εφαρμογή της **ιεράρχησης των αποβλήτων** και της **χωριστής συλλογής** διαφορετικών ροών αποβλήτων (βιολογικά απόβλητα, συσκευασίες, πλαστικά, χαρτί/χαρτοκιβώτια, επικίνδυνα οικιακά απόβλητα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και ογκώδη απόβλητα). Στην Εικόνα 1 παρουσιάζεται το έργο LIFE-IP CYzero Waste:

Εικόνα 1: Το έργο LIFE-IP CYzero Waste

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η υποδράση Α2.9, «Μελέτη Στρατηγικής Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων», προβλέπει σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, **όλες τις προετοιμασίες για την Δράση C9, «Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων»**, η οποία με τη σειρά της στοχεύει:

- στην ανάπτυξη γνώσεων και ικανοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων και κατάλληλες μεθόδους διαχείρισης και

- στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών ώστε να μπορούν τα εμπλεκόμενα μέρη (κυρίως οι τοπικές αρχές), να κινηθούν προς αυτή την κατεύθυνση.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πραγματοποιηθούν:

στοχευμένα φόρουμ και εργαστήρια και σεμινάρια ανάπτυξης ικανοτήτων σε κάθε επαρχία και στους Εκπαιδευτικούς Κόμβους Διαχείρισης Αποβλήτων (Δράση C9.1), καθώς και κατάρτιση όλων των χρηστών της Πλατφόρμας Ροής Αποβλήτων και Υλικών (Δράση C9.2).

Οι παραπάνω δραστηριότητες περιγράφονται στο παρόν παραδοτέο, το οποίο περιλαμβάνει:

- Περιγραφή της **συνολικής δομής, της μεθοδολογίας και του υλικού των δραστηριοτήτων** της ανάπτυξης ικανοτήτων των τοπικών και περιφερειακών φορέων λήψης αποφάσεων, των τοπικών και περιφερειακών ενδιαφερόμενων φορέων, του εμπλεκόμενου τεχνικού προσωπικού και σχετικά με την Πλατφόρμα Ροής Υλικών και Αποβλήτων (ΠΡΑΥ).
- **Λεπτομερές πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα** για όλες τις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων, ανά εμπλεκόμενη ομάδα ενδιαφερομένων.

Αναφέρεται επομένως το παρόν παραδοτέο στην εκτίμηση των αναγκών κατάρτισης, στη συνολική δομή, τη μεθοδολογία και το υλικό της ανάπτυξης ικανοτήτων και της κατάρτισης, όσον αφορά τα εξής:

- ☞ Τον προσδιορισμό των κύριων τομέων και θεμάτων διαχείρισης αποβλήτων και των αναγκών ανάπτυξης ικανοτήτων μέσω της χρήσης της ανάλυσης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Υποδράσης A1.2.
- ☞ Τις θεματικές συναντήσεις/συνεδρίες του έργου LIFE IP-CYzero WASTE ώστε να συμπορεύονται με την εξέλιξη της υλοποίησης των δράσεων επίδειξης και την αξιολόγησή τους.
- ☞ Τα εργαστήρια, το χρόνο έναρξης τους, τη διάρκεια, συχνότητα, τοποθεσία, τους μηχανισμούς και τα εργαλεία κατάρτισης που θα αξιοποιηθούν

- ☞ Την εκπαίδευση του εμπλεκόμενου τεχνικού προσωπικού χειριστών των πιλοτικών έργων
- ☞ Την εκπαίδευση όλων των χρηστών της Πλατφόρμας Ροής Αποβλήτων και Υλικών (ΠΡΑΥ)
- ☞ Τον καθορισμό των λειτουργικών πτυχών των Εκπαιδευτικών Κόμβων Διαχείρισης Αποβλήτων (εκπαιδευτικά HUB στα ΚΕΕ).

Η Στρατηγική Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα εφαρμοστεί σε συνέργεια με την στρατηγική αναπαραγωγής και μεταφοράς, τις δραστηριότητες διάδοσης και δικτύωσης (Δράση Ε2) και όλες τις δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης καθ' όλη τη διάρκεια και μετά το τέλος του έργου. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα γίνει εφικτή η αξιοποίηση των συμπληρωματικών κονδυλίων για την ευρεία υλοποίηση δράσεων επίδειξης που εγγυώνται τη βιωσιμότητα της ορθής διαχείρισης αποβλήτων, και την ουσιαστική αξιοποίηση του έργου προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πίνακας 1: Δομή Παραδοτέου

Δραστηριότητα Ανάπτυξης Ικανοτήτων	Μεθοδολογία	Λεπτομερές Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων				
		Συνολική Δομή	Λεπτομερές Πρόγραμμα	Θεματικές Ενότητες	Χρονοδιάγραμμα	Αναμενόμενα Αποτελέσματα
Φόρουμ		✓	✓	✓	✓	✓
Εργαστήρια		✓	✓	✓	✓	✓
Σεμινάρια Τεχνικού Προσωπικού		✓	✓	✓	✓	✓

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο «Στρατηγική Υλοποίησης Ανάπτυξης Ικανοτήτων» στοχεύει στην περιγραφή της **συνολικής δομής, της μεθοδολογίας** και του **υλικού των δραστηριοτήτων** της ανάπτυξης ικανοτήτων των εμπλεκόμενων ομάδων φορέων και το **λεπτομερή προγραμματισμό** για όλες τις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων, δηλαδή τα φόρουμ, τα εργαστήρια και τα εκπαιδευτικά σεμινάρια ανά εμπλεκόμενη ομάδα ενδιαφερομένων.

Τα συστατικά μέρη της παρούσας έκθεσης του λεπτομερούς προγραμματισμού ανάπτυξης ικανοτήτων, είναι:

- ☞ οι δραστηριότητες ή μηχανισμοί ανάπτυξης ικανοτήτων,
- ☞ οι εμπλεκόμενες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων,
- ☞ οι θεματικές ενότητες εκπαίδευσης,
- ☞ τα εκπαιδευτικά εργαλεία κατάρτισης,
- ☞ καθώς και οι ειδικές λεπτομέρειες διεξαγωγής τους όπως είναι ο χρόνος και η περιοχή υλοποίησης τους.

Συνοπτικά, αρχικά, μελετήθηκαν οι προδιαγραφές των επιμέρους δραστηριοτήτων ανάπτυξης κατάρτισης, δηλαδή των φόρουμ, των εργαστηρίων και των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, όπως προκύπτουν από τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου προκειμένου να φανεί η στοχοθεσία κάθε μίας από αυτές. Με βάση αυτή καθώς και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου προσδιορίστηκε ο αριθμός των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

Στη συνέχεια, οριστικοποιήθηκαν οι εμπλεκόμενες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων τις οποίες αφορά η ανάπτυξη ικανοτήτων με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου, την "Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης" και την "Έκθεση αποτελεσμάτων της 1^{ης} τηλεφωνικής έρευνας για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για τη διαχείριση αποβλήτων".

Για την εξαγωγή των θεματικών ενότητων στις οποίες θα εκπαιδευτούν οι εμπλεκόμενες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων χρησιμοποιήθηκαν οι εξής πηγές:

- ⇒ οι Εθνικές Στρατηγικές Πρόληψης και Διαχείρισης Αποβλήτων,
- ⇒ η Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης
- ⇒ τα αποτελέσματα της 1^{ης} τηλεφωνικής έρευνας για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για τη διαχείριση αποβλήτων.

Ο κάθε μηχανισμός κατάρτισης θα αξιοποιεί διαφορετικά εκπαιδευτικά εργαλεία με βάση τη στοχοθεσία του.

Τέλος, οι ειδικές λεπτομέρειες των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων, όπως οι συμμετέχουσες ομάδες φορέων, η συχνότητα, η διάρκεια, το χρονοδιάγραμμα και οι χώροι υλοποίησης τους καθορίστηκαν με γνώμονα τα εξής:

- τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου
- τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου
- τα ορόσημα του έργου και
- την κάλυψη της γεωγραφικής επικράτειας της Κύπρου.

Όλες οι δραστηριότητες κατάρτισης θα υλοποιούνται χρονικά κάθε Απρίλιο και κάθε Νοέμβρη από το 2024 και έπειτα. Αποκλίσεις από τον σχεδιασμό μπορεί να υπάρχουν αναλόγως των αναγκών και της προόδου του έργου.

Θα συνδυάζονται χρονικά κάθε φορά οι μηχανισμοί κατάρτισης (φόρουμ, εργαστήρια και σεμινάρια), ώστε να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης των φορέων καθώς δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε πολλούς μηχανισμούς κατάρτισης σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον οι μηχανισμοί κατάρτισης που θα επιλέγονται κάθε φορά θα υλοποιούνται σε δύο τουλάχιστον διαφορετικές επαρχίες της Κύπρου, ώστε να καλύπτεται γεωγραφικά η επικράτεια της Κύπρου όσο το δυνατόν περισσότερο.

Τα αποτελέσματα της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε για την επίτευξη των στόχων της παρούσας έκθεσης περιγράφεται αναλυτικά στις επόμενες υπο-ενότητες.

4. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Οι μηχανισμοί ανάπτυξης ικανοτήτων έχουν οριστεί στις τεχνικές προδιαγραφές του έργου και περιλαμβάνουν

- ☞ τα φόρουμ,
- ☞ τα εργαστήρια και
- ☞ τα εκπαιδευτικά σεμινάρια Τεχνικού Προσωπικού.

Ο διαφορετικός λειτουργικός ρόλος κάθε μηχανισμού ανάπτυξης ικανοτήτων (φόρουμ, εργαστήρια και σεμινάρια) αποσκοπεί σε έναν εκπαιδευτικό πλουραλισμό ο οποίος θα εξασφαλίσει:

- ✓ τη μέγιστη δυνατή κατάρτιση,
- ✓ την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση ενός ευρέως φάσματος φορέων και
- ✓ ένα αντίστοιχα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών θεματικών ενότητων.

Οι μηχανισμοί ανάπτυξης δυναμικού (φόρουμ, εργαστήρια και σεμινάρια) παρουσιάζονται αναλυτικά σε παρακάτω Ενότητα, μαζί με το λεπτομερές πρόγραμμα.

4.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τα εκπαιδευτικά εργαλεία που έχουν επιλεγθεί για τους παραπάνω μηχανισμούς κατάρτισης διακρίνονται σε Βασικά Εκπαιδευτικά Εργαλεία, Επιτόπιες Επισκέψεις, Διαδραστικά Εργαλεία και Εργαλεία Αξιολόγησης και παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2: Εκπαιδευτικά Εργαλεία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
Βασικά Εκπαιδευτικά Εργαλεία

Εμπλουτισμένες παρουσιάσεις με εικόνες, σχεδιαγράμματα, γραφήματα κλπ (Powerpoint Presentations)
Video presentations - Έντυπο Υλικό
Εισηγήσεις από ειδικούς – Συνεντεύξεις εμπειρογνομώνων
Ηλεκτρονικά σεμινάρια
Παραδείγματα καλών πρακτικών και τεχνολογιών
Επιτόπιες Επισκέψεις
Επισκέψεις σε Εγκαταστάσεις Εξοπλισμού (Πράσινα Περίπτερα, Κοινοτικοί Κομποστοποιητές, ΟΕΔΑ, Πράσινα Σημεία κλπ..)
Επισκέψεις στα Αλιευτικά Καταφύγια
Επισκέψεις στα ΚΕΕ (Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης)
Διαδραστικά Εργαλεία
Εισαγωγικές ασκήσεις γνωριμίας
Συζήτηση
Ομάδες Εργασίας – μελέτες περιπτώσεων – παιχνίδι ρόλων
Quiz – Ερωτήσεις/Απαντήσεις- Ασκήσεις
Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)
Ζωντανές ψηφοφορίες για τους συμμετέχοντες
Εμπειρίες εικονικής πραγματικότητας
Εργαλεία Αξιολόγησης
Ερωτηματολόγια κατανόησης
Φόρμες ανατροφοδότησης

Βασικά Εκπαιδευτικά Εργαλεία

Τα βασικά εκπαιδευτικά εργαλεία θα χρησιμοποιηθούν σε όλους τους μηχανισμούς κατάρτισης, καθώς είναι αποδεδειγμένα αποτελεσματικοί μέθοδοι εκπαίδευσης. Οι εμπλουτισμένες παρουσιάσεις με εικόνες, σχεδιαγράμματα, γραφήματα κ.λ.π. (Powerpoint Presentations), τα Video presentations με παράλληλο διαμοιρασμό έντυπου υλικού, από τον συντονιστή και τους εταίρους του έργου καθώς και οι Εισηγήσεις από ειδικούς θα επιλέγονται ανάλογα με τις θεματικές ενότητες και θα αναπροσαρμόζονται κάθε φορά ανάλογα με την εξέλιξη του γνωσιακού επιπέδου των συμμετεχόντων και της εξέλιξης – ανάπτυξης υποδομών στο πλαίσιο του έργου. Ιδιαίτερα όσον αφορά τις εισηγήσεις ειδικών αυτές θα γίνονται είτε εξ αποστάσεως είτε δια ζώσης καθώς ενδέχεται να είναι από άλλες χώρες και συναφή ευρωπαϊκά έργα με τα οποία έχει υπάρξει δικτύωση στο πλαίσιο του έργου. Τα ηλεκτρονικά σεμινάρια θα αξιοποιηθούν ιδιαίτερα στην εκπαίδευση της ΠΡΑΥ,

αλλά ενδεχομένως και στα εργαστήρια. Επίσης θα αξιοποιηθούν και συνεντεύξεις από ειδικούς εμπειρογνώμονες καθώς και η παρουσίαση καλών πρακτικών και παραδειγμάτων εφαρμογής και τεχνολογιών.

Επιτόπιες Επισκέψεις

Οι επιτόπιες επισκέψεις επίδειξης του εγκατεστημένου εξοπλισμού (για την επεξεργασία οργανικών και τα Πράσινα Περίπτερα κυρίως, αλλά και άλλες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων όπως Πράσινα Σημεία και ΟΕΔΑ) καθώς και στα αλιευτικά καταφύγια θα αξιοποιηθούν κυρίως στα εκπαιδευτικά σεμινάρια του τεχνικού προσωπικού. Θα βοηθήσουν ιδιαίτερα την κατανόηση του αντικειμένου με αμεσότητα και θα δώσουν την ευκαιρία να επιλυθεί επιτόπου κάθε απορία που μπορεί να έχουν οι συμμετέχοντες. Οι επισκέψεις στα ΚΕΕ, στα Πράσινα Περίπτερα και στους Κοινοτικούς Κομποστοποιητές, θα αξιοποιηθούν από όλες τις ομάδες συμπεριλαμβανομένου του τεχνικού προσωπικού καθώς και από το ευρύ κοινό και θα πραγματοποιούνται σε κάθε ευκαιρία εκπαιδευτικής δράσης.

Διαδραστικά Εργαλεία

Τα διαδραστικά εργαλεία θα χρησιμοποιηθούν σε όλους τους μηχανισμούς κατάρτισης, καθώς ενισχύουν τη ενεργή συμμετοχή και την αλληλεπίδραση των εκπαιδευομένων με το μαθησιακό περιεχόμενο, επόμενα και τη μαθησιακή αποτελεσματικότητα. Θα είναι όμως ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο στα φόρουμ όπου η αλληλεπίδραση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες και ο βασικός στόχος τους. Τα διαδραστικά εργαλεία μπορεί να περιλαμβάνουν εισαγωγικές ασκήσεις γνωριμίας με τους εκπαιδευόμενους, συζήτηση, ομάδες εργασίας, μελέτες περιπτώσεων, παιχνίδι ρόλων, quiz, Ερωτήσεις/Απαντήσεις- Ασκήσεις και καταιγισμό ιδεών (Brainstorming). Επιπλέον, μπορεί να περιλαμβάνουν ζωντανές ψηφοφορίες για τους συμμετέχοντες, εμπειρίες εικονικής πραγματικότητας που μιμούνται σενάρια του πραγματικού κόσμου τα οποία σχετίζονται με την υποδομή και τη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς αξιοποίηση της τέχνης για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας αγαλμάτων από ανακυκλώσιμα υλικά, ζωγραφικών τοιχογραφιών αποτύπωσης βιώσιμων πόλεων ή τη μεταφορά και εμπέδωση της ανάγκης μείωσης των απορριμμάτων.

Εργαλεία Αξιολόγησης

Τα εργαλεία αξιολόγησης έχουν ενταχθεί στα εκπαιδευτικά εργαλεία καθώς θα ανατροφοδοτούν συνεχώς το υλικό εκπαίδευσης και ανάπτυξης δυναμικού όλων των μηχανισμών κατάρτισης. Η διαδικασία της εκπαίδευσης είναι μια οργανική διαδικασία που βασίζεται στην αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων και των εκπαιδευτών. Για να είναι επιτυχής και εξελικτική αυτή η διαδικασία είναι απαραίτητη η επιβεβαίωση της προόδου και του σταδίου στο οποίο βρίσκονται οι εκπαιδευόμενοι. Θα γίνονται λοιπόν ερωτηματολόγια όπου θα αξιολογείται το επίπεδο κατανόησης των συμμετεχόντων στο πέρας των εκπαιδευτικών συνεδριών και θα εντοπίζονται κενά στο γνωστικό επίπεδο ώστε να γίνει ο συντονισμός και αναπροσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού για την επόμενη συνάντηση εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια των ηλεκτρονικών σεμιναρίων τα ερωτηματολόγια αυτά θα γίνονται online και θα αξιολογούν αυτόματα το επίπεδο μάθησης του συμμετέχοντα, και θα υπάρχει η δυνατότητα ανάλογα με την βαθμολογία να παραλαμβάνει κάποιο πιστοποιητικό κατάρτισης ή παρακολούθησης.

Επίσης οι φόρμες αξιολόγησης θα βοηθήσουν στο να ληφθεί υπόψη η γνώμη των συμμετεχόντων καθώς και οι προσδοκίες που έχουν από κάθε εκπαιδευτική συνεδρία έτσι ώστε να βελτιώνεται κάθε φορά η εκπαίδευση και να προσαρμόζεται στα μέτρα και τις ανάγκες των συμμετεχόντων.

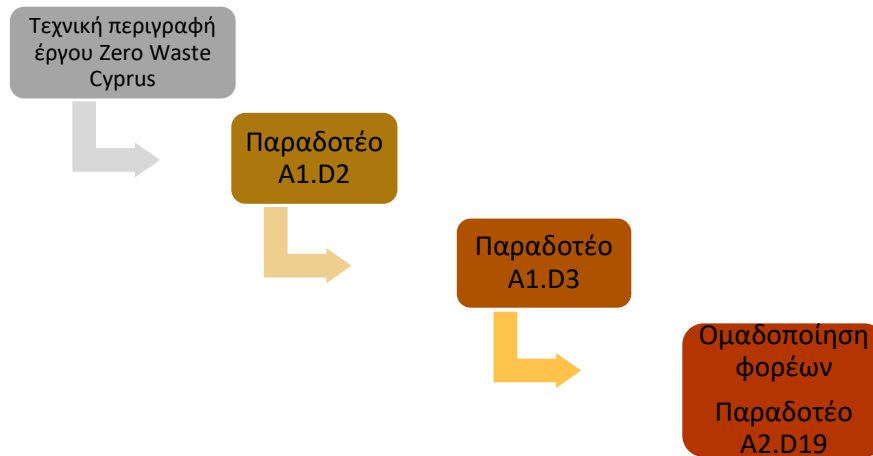
Παράλληλα με τα εκάστοτε χρησιμοποιούμενα εκπαιδευτικά εργαλεία θα χρησιμοποιηθεί και η συμβουλευτική, δηλαδή ομαδικές συναντήσεις με προεπιλεγμένες ομάδες ατόμων, στη διάρκεια των οποίων θα γίνεται συζήτηση σε συγκεκριμένη θεματολογία.

5. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Η ομαδοποίηση των εμπλεκόμενων ενδιαφερόμενων φορέων για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης βασίστηκε:

- ☞ στις υπάρχουσες ομαδοποιήσεις του Παραδοτέου Α2.D19,
- ☞ την ομαδοποίηση που πραγματοποιήθηκε στην "Έκθεση χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού" Α1.D2 και

- την κατηγοριοποίηση του Παραδοτέου Α1.Δ3 με τίτλο "Στρατηγική Δέσμευσης Ενδιαφερόμενων Μερών".

Πιο συγκεκριμένα, με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου, το παραδοτέο Α2.Δ19 πρόκειται να αναπτύξει τις ικανότητες των εξής φορέων:

- των τοπικών και περιφερειακών φορέων λήψης αποφάσεων,
- των τοπικών και περιφερειακών ενδιαφερόμενων φορέων και
- του τεχνικού προσωπικού του Δήμου, του συντονιστικού οργάνου και του ιδιωτικού τομέα.

Στο παραδοτέο Α1.Δ3 παρουσιάζεται η στρατηγική δέσμευσης ενδιαφερόμενων φορέων. Η στρατηγική ακολουθεί τις επιμέρους κατηγορίες των προαναφερθεισών ομάδων Α, Β και Γ, με την επιπλέον προσθήκη κάποιων φορέων που δεν υπάγονται σε κάποια από τις κατηγορίες Α, Β και Γ.

5.1 ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ

Συνολικά από τη σύγκριση όλων των παραπάνω ομαδοποιήσεων η ομάδα έργου καταλήγει στα παρακάτω σε σχέση με την ομαδοποίηση των φορέων. Οι ομάδες Α,Β,Γ παραμένουν οι ίδιες με τις εξής τροποποιήσεις: τα Μέσα Μαζικής ενημέρωσης θα υπάγονται από εδώ και στο εξής στην κατηγορία Γ. Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμο για τις ανάγκες του συγκεκριμένου παραδοτέου να δημιουργηθεί μία επιπλέον κατηγορία, η Δ η οποία θα περιλαμβάνει το ευρύ κοινό.

Υπάρχει μία διακριτή κατηγορία που αφορά στο εμπλεκόμενο Τεχνικό Προσωπικό (Ομάδα Ε), όπως τους:

- ☞ υπαλλήλους συλλογής απορριμμάτων, τους χειριστές και τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων,
- ☞ τους χειριστές των Πρασίνων Περιπτέρων, το προσωπικό των κέντρων επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων και επαναχρησιμοποίησης και
- ☞ το προσωπικό των εκπαιδευτικών κόμβων (εκπαιδευτικά HUB στα ΚΕΕ) διαχείρισης αποβλήτων,
- ☞ το προσωπικό που ασχολείται με το σύστημα ΠΟΠ,
- ☞ το προσωπικό που ασχολείται τα προγράμματα θαλάσσιων απορριμμάτων και
- ☞ το προσωπικό που ασχολείται τον συντονιστικό φορέα που υποστηρίζει τα περιφερειακά συμβούλια διαχείρισης αποβλήτων και τις ΑΤΑ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω διαμορφώνεται ο Πίνακας 3, ο οποίος περιλαμβάνει επιπλέον αναλυτικά όλες τις υποκατηγορίες των Ομάδων Α έως Ε.

Πίνακας 3: Τελική Ομαδοποίηση

ΟΜΑΔΑ Α Δημόσιοι Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	• Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Κοινότητες, Ένωση Κοινοτήτων, Ένωση Δήμων, Επαρχιακές Διοικήσεις) • Συμβούλια Υδατοπρομήθειας • Συμβούλια Αποχετεύσεων • Αναπτυξιακές εταιρείες • Φορείς κεντρικής διοίκησης (Υπουργεία, τμήματα/υπηρεσίες) • Περιφερειακά Συμβούλια διαχείρισης αποβλήτων
ΟΜΑΔΑ Β Φορείς εκπαίδευσης, διαχείρισης αποβλήτων και μη κερδοσκοπικοί	• Φορείς Διαχείρισης Αποβλήτων • Φορείς εκπαίδευσης/Πανεπιστημιακά Ιδρύματα • Μη-κυβερνητικές οργανώσεις • Επιμελητήρια-ΚΕΒΕ, ΟΕΒ - Σύνδεσμοι • Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης • Ολοκληρωμένες Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων • Μελετητές – Σύμβουλοι Περιβάλλοντος • Πρωτοβουλίες πολιτών -φορέων • Δίκτυα συνεργασιών
ΟΜΑΔΑ Γ Εμπλεκόμενοι Φορείς στην παραγωγή και Διαχείριση Αποβλήτων	• Αγροτικός κλάδος • Τουρισμός • Αλιεία • Λιμάνια/Μαρίνες • Μεταφορές • Βιομηχανικός κλάδος • Κλάδος ενέργειας • Εστίαση

	• Εμπόριο • Ιδιωτικές επιχειρήσεις • Φορείς καταναλωτών • Άλλοι π.χ. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΟΜΑΔΑ Δ Ευρύ κοινό	• Νοικοκυριά • Σχολεία
ΟΜΑΔΑ Ε Τεχνικό Προσωπικό	• Υπάλληλοι συλλογής απορριμμάτων • Προσωπικό Χειρισμού Κομποστοποιητών • Προσωπικό Χειρισμού Πρασίνων Περιπτέρων • Οδηγοί κινητών μονάδων συλλογής ΕΟΑ • Προσωπικό Κέντρων Επισκευής και Επαναχρησιμοποίησης • Προσωπικό Εκπαιδευτικών Κόμβων Διαχείρισης Αποβλήτων • Προσωπικό φορέων εκμετάλλευσης Μονάδων Επεξεργασίας Οργανικών αποβλήτων • Προσωπικό υλοποίησης ΡΑΥΤ • Προσωπικό υλοποίησης προγραμμάτων συλλογής θαλάσσιων αποβλήτων • Προσωπικό συντονιστικού φορέα

6. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Η πρόταση του έργου LIFE-IP CYzero Waste ορίζει σε ένα βαθμό το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων, δηλαδή των φόρουμ, των εργαστηρίων και των εκπαιδεύσεων/εκπαιδευτικών σεμιναρίων από την πλευρά των θεματικών ενοτήτων κατάρτισης. Για τον καθορισμό των θεματικών ενοτήτων κατάρτισης λήφθηκαν υπόψη:

- ✦ το Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028
- ✦ το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημοτικών Αποβλήτων 2023-2029*
- ✦ η πρόταση του έργου LIFE-IP CYZERO WASTE
- ✦ οι επιμέρους δράσεις επίδειξης του συνιστούν από μόνες τους θεματικές ενότητες
- ✦ τα αποτελέσματα της έρευνας κοινού
- ✦ τα αποτελέσματα της έρευνας χαρτογράφησης των φορέων από τις οποίες εντοπίστηκαν οι ειδικές ανάγκες κατάρτισης και ενδιαφέροντος κατάρτισης ανά ομάδα φορέων.

Ακολούθως αναφέρονται καίρια σημεία από τα στρατηγικά κείμενα διαχείρισης αποβλήτων της Κύπρου καθώς και όλες οι προαναφερθείσες παράμετροι που συνετέλεσαν στην διαμόρφωση και τον προσδιορισμό των θεματικών ενοτήτων εκπαίδευσης.

6.1 Εθνικές Στρατηγικές Πρόληψης και Διαχείρισης Αποβλήτων

Οι Εθνικές Στρατηγικές που αφορούν την Πρόληψη και Διαχείριση Αποβλήτων στη Κύπρο αναφέρονται στην παρακάτω ενότητα έτσι ώστε να συνδεθούν με τις Θεματικές Ενότητες της Ανάπτυξης Δυναμικού. Τα μέτρα που προτείνονται να εφαρμοστούν και από τις δύο στρατηγικές θα μελετηθούν έτσι ώστε να αποτελέσουν έναν επιπρόσθετο άξονα προσδιορισμού των Θεματικών Ενοτήτων.

6.1.1 Το Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προετοίμασε το 2022, το Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028 με σκοπό την συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με το Άρθρο 8 της αναθεωρημένης Οδηγίας 98/2008/ΕΚ για τα απόβλητα και το άρθρο 35 του περί Αποβλήτων Νόμου 185(Ι)/2011.

6.1.2 Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029

Η δημιουργία Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΑ) αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα απόβλητα (2018/851/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2018/851/ΕΕ). Το Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2015-2021, καθώς και αυτό που αναμένεται για τα έτη 2023-2029 καθορίζει το πλαίσιο των δράσεων και των μέτρων που θα εφαρμοστούν την επόμενη εξαετία με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

6.2 Η Πρόταση του έργου και οι Δράσεις Επίδειξης

Οι δράσεις επίδειξης του έργου συνιστούν από μόνες τους θεματικές ενότητες των δραστηριοτήτων ανάπτυξη ικανοτήτων και παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4: Δράσεις Επίδειξης του έργου LIFE-IP CYzero Waste

ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ
C1	Συστήματα διαλογής στην πηγή και συστήματα διαχείρισης για τα βιοαπόβλητα
C2	Εγκατάσταση και λειτουργία Πράσινων Περιπτέρων για τα ανακυκλώσιμα
C3	Υλοποίηση της συλλογής και διαχείρισης των επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων
C4	Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων
C5	Κατασκευή και λειτουργία Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης/Επισκευής και δικτύων
C6	Συστήματα “Πληρώνω Όσο Πετώ”
C7	Σύστημα συλλογής και διαχείρισης θαλάσσιων αποβλήτων
C8	Εφαρμογή Οικονομικών Εργαλείων για τη στήριξη της Κυκλικής Οικονομίας και της Βιοοικονομίας
C10	Σύσταση Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων

6.3 Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης

Από την Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης προέκυψαν συμπεράσματα αναφορικά με τις ανάγκες κατάρτισης ανά ομάδα φορέων και κατά περιπτώσεις η σχετική διαβάθμιση για την εκάστοτε ανάγκη κατάρτισης.

Άξιο αναφοράς για τα συγκεκριμένα συμπεράσματα είναι το γεγονός πως για την ομάδα Γ αυτά δε θεωρούνται αντιπροσωπευτικά καθώς η συμμετοχή φορέων από τη συγκεκριμένη ομάδα φορέων όλων των υποκατηγοριών της έφτανε μόλις τον συνολικό αριθμό 9 συμμετεχόντων. Παρά ταύτα δε μπορούν να μη ληφθούν υπόψη ως μία ένδειξη για τις ανάγκες κατάρτισης της συγκεκριμένης ομάδας.

Οι φορείς δείχνουν να χρειάζονται κατάρτιση σχετικά με τους στόχους του ΣΔΔΑ καθώς το 50% του συνολικού αριθμού των ερωτηθέντων δήλωσε μη επαρκή ενημέρωση. Ειδική μνεία στην έρευνα έγινε επιπλέον για τον Κανονισμό Ecolabel, την Οδηγία Ecodesign και τη σημασία του συστήματος EMAS. Αναφορικά με τον κανονισμό Ecolabel υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό συμμετεχόντων, απ’ όλες τις κατηγορίες φορέων, που δεν είναι επαρκώς ενήμερο για τον κανονισμό αυτό με τους φορείς της κατηγορίας Γ να σημειώνουν τη

μεγαλύτερη ανάγκη για ενημέρωση. Από την άλλη, όσον αφορά την κατανόηση του οικολογικού σχεδιασμού και τη σημασία του συστήματος EMAS μεγαλύτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην Ομάδα Γ έναντι των ομάδων Α και Β.

Οι φορείς της κατηγορίας Α εκδήλωσαν σημαντικό ενδιαφέρον για ενημέρωση και εκπαίδευση σε θέματα θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου, για τις δυνατότητες για την επαναχρησιμοποίηση υλικών και προϊόντων, για τις δυνατότητες και τις υποδομές για ανακύκλωση, καθώς επίσης και για τους τρόπους ορθής συμμετοχής σε προγράμματα χωριστής συλλογής αποβλήτων. Από την άλλη πλευρά, παρατηρείται ότι οι φορείς της κατηγορίας Β, εκδηλώνουν εξίσου σημαντικό ενδιαφέρον για το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο, για τις δυνατότητες και δράσεις που συμβάλλουν στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, για οικονομικά εργαλεία και κίνητρα εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας καθώς και για βιώσιμες επενδύσεις και επιχειρησιακά μοντέλα. Αναφορικά με τους φορείς που εμπλέκονται στην παραγωγή αποβλήτων (κατηγορία Γ), εξέφρασαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ενημέρωση και εκπαίδευση σε θέματα οικονομικών εργαλείων και κινήτρων, δυνατοτήτων επαναχρησιμοποίησης προϊόντων και δράσεων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Η Έκθεση Χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, προσδιορισμού και αξιολόγησης των αναγκών εκπαιδευτικής κατάρτισης έδειξε ότι οι φορείς γνωρίζουν τα οφέλη της κυκλικής οικονομίας και της χρήσης δευτερογενών υλικών. Συνεπώς χρειάζονται μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση στην ενημέρωση, η οποία θα υπερβαίνει την απλή θεωρητική γνώση και θα παρέχει επί τούτου εκπαίδευση μέσω πρακτικών πιλοτικών δραστηριοτήτων και πληροφοριών σχετικά με τις πρακτικές, στρατηγικές και τεχνολογίες που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία.

Τέλος, όλοι οι φορείς χρειάζεται να ενημερωθούν για τα θαλάσσια απόβλητα και τις κατηγορίες τους, για την νομοθεσία και περιβαλλοντική δικαιοσύνη που διέπει τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων, για τα θεσμικά εργαλεία διαχείρισης αποβλήτων όπως είναι ο συντονιστικός φορέας διαχείρισης αποβλήτων και οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις καθώς και για τα οικονομικά εργαλεία και κίνητρα για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας και από αυτά πιο συγκεκριμένα για το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου.

6.4 Έκθεση αποτελεσμάτων της 1^{ης} τηλεφωνικής έρευνας για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για τη διαχείριση αποβλήτων

Από την Έκθεση αποτελεσμάτων της 1^{ης} τηλεφωνικής έρευνας για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για τη διαχείριση αποβλήτων προέκυψαν συμπεράσματα για τις ανάγκες ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού για τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις μη ορθής διαχείρισης Αποβλήτων
- Τους οικιακούς και τους κοινοτικούς κομποστοποιητές
- Τις εγκαταστάσεις αναερόβιας επεξεργασίας
- Τα κίνητρα διαλογής στην πηγή για τα πράσινα περίπτερα
- Τα Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης και τη λειτουργία των κέντρων
- Τις κατηγορίες των ΕΟΑ και τις νέες μεθόδους συλλογής ΕΟΑ στην Κύπρο
- Τη χρηματοδότηση και τους πόρους για τη διαχείριση ΕΟΑ
- Τα θαλάσσια απόβλητα και τις κατηγορίες τους
- Τα πλαστικά και μικροπλαστικά
- Τη νομοθεσία και περιβαλλοντική δικαιοσύνη γύρω από τα θαλάσσια απόβλητα
- Το πρόβλημα των θαλάσσιων αποβλήτων και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία
- Τις πηγές και τις αιτίες παραγωγής θαλάσσιων αποβλήτων
- Τις πρωτοβουλίες συλλογής θαλάσσιων αποβλήτων και τις σχετικές καλές πρακτικές και
- Τους τρόπους αξιοποίησης των θαλάσσιων αποβλήτων.

Οι επιμέρους ανάγκες των φορέων που προσδιορίστηκαν μέσω των δύο παραπάνω εκθέσεων παρουσιάζονται στο Πίνακα Α στο Παράρτημα, ως εξής:

- με ένα τικ αναπαρίστανται οι θεματικές υποενότητες στις οποίες οι φορείς χρειάζονται κατάρτιση
- με παραπάνω τικ αναπαρίστανται οι θεματικές υποενότητες στις οποίες οι φορείς έχουν αυξημένη ανάγκη σε κατάρτιση.

6.5 Θεματικές Ενότητες Μηχανισμών Κατάρτισης

Τα συμπεράσματα από τη μελέτη των παραπάνω ενσωματώθηκαν ως θεματικές ενότητες και υποενότητες και θα αποτελέσουν τη βάση για μια πιο στοχευμένη κατάρτιση και ενημέρωση των ενδιαφερόμενων ομάδων φορέων.

Οι γενικές κατηγορίες θεματικών ενότητων παρουσιάζονται ακολούθως στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 5: Βασικές Θεματικές Ενότητες Μηχανισμών κατάρτισης

ΤΟΜΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:	
A/A	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
1	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΟΡΘΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
2	ΤΟ ΕΡΓΟ LIFE-IP CYzero Waste
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
4	ΠΡΑΣΙΝΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ
5	ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ/ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ
6	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΕΟΑ)
7	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
8	ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
8Α	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
8Β	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
9	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ/ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
9Α	ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΩ (ΠΟΠ)
9Β	ΦΟΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ - ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
9Γ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
10	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΡΟΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ
11	ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ LIFE-IP CYzero Waste

Στον παρακάτω Πίνακα αναφέρονται οι ομάδες φορέων και η γενική διαβάθμιση των εκπαιδευτικών αναγκών τους με βάση τον ρόλο τους.

Πίνακας 6: Διαβάθμιση Αναγκών κατάρτισης ανά Ομάδα φορέων

	ΟΜΑΔΑ:	A	B	Γ	Δ	Ε
	ΤΟΜΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:					
A/A	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ					
1	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΟΡΘΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	✓	✓	✓	✓	✓
2	ΤΟ ΕΡΓΟ LIFE-IP CYzero Waste	✓	✓	✓	✓	✓
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	✓	✓✓	✓✓		✓✓
4	ΠΡΑΣΙΝΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ	✓	✓✓	✓✓		✓✓
5	ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ/ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ	✓	✓✓	✓✓		✓✓
6	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΕΟΑ)	✓	✓✓	✓✓		✓✓
7	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	✓	✓✓	✓✓		✓✓
8	ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	✓✓	✓	✓		✓
8Α	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	✓✓	✓	✓		✓
8Β	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	✓✓	✓	✓		✓
9	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ/ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	✓✓	✓	✓✓		✓
9Α	ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΩ (ΠΟΠ)	✓✓	✓	✓✓		✓
9Β	ΦΟΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ - ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	✓✓	✓	✓		✓
9Γ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	✓✓	✓	✓		
10	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΡΟΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ	✓✓	✓	✓✓		✓✓
11	ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ LIFE-IP CYzero Waste	✓✓	✓	✓		

✓ ενδιαφέρον

✓✓ αυξημένο ενδιαφέρον

Οι υποενότητες των παραπάνω γενικών θεματικών ενοτήτων παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 7: Θεματικές Ενότητες και Υποενότητες Μηχανισμών κατάρτισης

ΤΟΜΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:	
1	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΟΡΘΗ ΔΙΑΧΕΙΡΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
	• Ευρωπαϊκή και Κυπριακή Νομοθεσία και ΣΔΔΑ ○ Κανονισμός Ecolabel ○ Οδηγία Ecodesign & EMAS • Ορισμός, Ιεραρχία και Εργασίες Διαχείρισης Αποβλήτων ○ Δυνατότητες και δράσεις για εφαρμογή της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων ○ Δυνατότητες για επαναχρησιμοποίηση υλικών και προϊόντων ○ Δυνατότητες και υποδομές για ανακύκλωση ○ Τρόποι ορθής συμμετοχής σε προγράμματα χωριστής συλλογής αποβλήτων • Πρόληψη Παραγωγής και Επαναχρησιμοποίηση • Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις μη ορθής διαχείρισης Αποβλήτων • Μετάβαση στην κυκλική οικονομία-Προτερήματα Κυκλικής έναντι γραμμικής Οικονομίας • Οφέλη χρήσης δευτερογενών υλικών/ανάγκη προτύπων • Υφιστάμενη Κατάσταση στην Κύπρο • Υφιστάμενη Εφαρμογή κυκλικής Οικονομίας στην τοπική κοινωνία • Μελλοντικός Σχεδιασμός & LIFE-IP CYzero Waste • Παραδείγματα ορθής διαχείρισης-Το έργο IP ○ Αλλαγές και βελτιώσεις του συστήματος διαχείρισης - IP ○ Άλλα έργα
2	ΤΟ ΕΡΓΟ LIFE-IP CYzero Waste
	• Συσχετισμός υφιστάμενης κατάστασης με τις ανάγκες της Κύπρου για ορθή διαχείριση • Το Έργο LIFE-IP CYzero Waste Συνοπτικά και με νούμερα Συνοπτική Περιγραφή Δράσεων: • Δευτερογενή Υλικά • Οργανικά Απόβλητα • Πράσινα Περίπτερα • Επικίνδυνα Οικιακά Απόβλητα (ΕΟΑ) • Απόβλητα Τροφίμων • Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης • Πληρώνω Όσο Πετώ (ΠΟΠ) • Φόρος Υγειονομικής Ταφής • Ταμείο Διαχείρισης Αποβλήτων • Θαλάσσια Απόβλητα • Συντονιστικός Φορέας Διαχείρισης Αποβλήτων • Δράσεις Παρακολούθησης • Δράσεις Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης • Καλές πρακτικές διαχείρισης οικιακών αποβλήτων • Πρόληψη παραγωγής οικιακών αποβλήτων • Ενημέρωση διαδικασίας ανακύκλωσης (σημεία και κίνητρα για πολίτες) • Ενημέρωση για διαλογή στη πηγή • Άλλα σχετικά έργα

3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
	• Οργανικά Απόβλητα – Ορισμοί και Νομοθεσία • Τύποι οργανικών αποβλήτων • Πηγές οργανικών αποβλήτων • Περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις • Πρόληψη και διαχείριση οικιακών αποβλήτων τροφίμων • Πρόληψη και διαχείριση αποβλήτων τροφίμων HORECA • Επεξεργασία οργανικών αποβλήτων – Αερόβια & Αναερόβια • Οικιακοί Κομποστοποιητές • Λειτουργία & Χειρισμός Οικιακών Κομποστοποιητών • Προκλήσεις οικιακής κομποστοποίησης • Καλές πρακτικές εφαρμογής οικιακής κομποστοποίησης • Κοινοτικοί Κομποστοποιητές • Εγκαταστάσεις Κοινοτικών Κομποστοποιητών • Λειτουργία Κοινοτικών Κομποστοποιητών • Χειρισμός Κοινοτικών Κομποστοποιητών • Προκλήσεις κοινοτικής κομποστοποίησης • Εγκαταστάσεις Αναερόβιας Επεξεργασίας • Λειτουργία Αναερόβιας Επεξεργασίας και παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας • Καλές Πρακτικές Διαχείρισης Οργανικών Αποβλήτων • Χρηματοδότηση και πόροι
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
	• Συλλογή Οργανικών Αποβλήτων και Επίλυση Προβλημάτων • Παραλαβή και έλεγχος οργανικών αποβλήτων • Λειτουργία και Συντήρηση Κομποστοποιητή και Επίλυση Προβλημάτων • Έλεγχος, διαχείριση και συσκευασία κομπόστ
4	ΠΡΑΣΙΝΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ
	• Πράσινα Περιπτερά – περιγραφή • Υλικά Περιπτέρου και Διαχωρισμός Ανακυκλώσιμων • Λειτουργία Πράσινων Περιπτέρων • Σημεία Εγκατάστασης • Ανακυκλώσιμα vs Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά • Τύποι ανακυκλώσιμων και υλικών συλλογής • Περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις • Υφιστάμενη Κατάσταση Διαχείρισης ΑΥ στη Κύπρο • Κλωστοϋφαντουργικά Απόβλητα - ΑΗΗΕ Και Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά • Συλλογή και διαχωρισμός ανακύκλωσης • Υποδομές και εξοπλισμός ανακύκλωσης • Οδηγίες Συμμετοχής Πράσινων Περιπτέρων από τους πολίτες (φυλλάδιο) • Συλλογή και μεταφορά - Κάδοι συλλογής και εξοπλισμός • Ενημέρωση των πολιτών για τα κίνητρα • Εμπορική ή μη Αξιοποίηση Ανακυκλώσιμων Υλικών • Μελλοντικά (Εξέλιξη πορείας Εφαρμογής Προγράμματος – Επίτευξη Στόχων Ανακύκλωσης -)

	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
	- Καθαριότητα και Ασφάλεια του Χώρου - Διαχείριση και Παραλαβή ανακυκλώσιμων - Διαχωρισμός ανακυκλώσιμων ανά ρεύμα - Σύστημα Ανταπόδοσης – υπό εξέλιξη - Διαχείριση και Διαχωρισμός Ειδικών Ροών - Τήρηση Ημερολογίων ελέγχου και αποθήκης Υλικών
5	ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ/ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ
	- Εισαγωγή στην επαναχρησιμοποίηση και επισκευή - Κατανόηση της σημασίας της επαναχρησιμοποίησης και επισκευής στο πλαίσιο της βιωσιμότητας - Οφέλη από ΚΕΕ και για το περιβάλλον και τις τοπικές κοινωνίες - Νομικό Πλαίσιο - Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση - Συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων - Συνεργασία και δικτύωση - Ενημέρωση πολιτών για τα ΚΕΕ (τοποθεσία κτλ.) - Λειτουργία κέντρων (αρχές λειτουργίας, είδη που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν) Κλωστοϋφαντουργικά Απόβλητα - ΑΗΗΕ Και Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
	- Υποδοχή Υλικών - Αποθήκευση Υλικών - Διαλογή και Ταξινόμηση Υλικών - Επιδιόρθωση και Επισκευή Υλικών - Χειρισμός Μηχανημάτων - Εκπαίδευση και Δραστηριότητες – υπο εξέλιξη - Πώληση και Ανταλλαγή Υλικών
6	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΕΟΑ)
	- Ορισμοί και Νομοθεσία - Κατηγορίες ΕΟΑ - Ταυτοποίηση και διαχωρισμός - Επιπτώσεις μη ορθής διαχείρισης ΕΟΑ - Κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον - Ασφαλής αποθήκευση και χειρισμός - Συλλογή και διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων - Εναλλακτικές λύσεις για τα επικίνδυνα προϊόντα - Νέοι μέθοδοι Συλλογής ΕΟΑ στην Κύπρο - Εισαγωγή στα ΑΗΗΕ - Επαναχρησιμοποίηση και επισκευή ηλεκτρονικών - Σημεία συλλογής ηλεκτρονικών αποβλήτων - Καλές Πρακτικές Διαχείρισης ΕΟΑ
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
	Προσωπικό Συλλογής ΕΟΑ
	Προσωπικό Διαχείρισης ΕΟΑ

	• Καθαριότητα και Ασφάλεια των Μονάδων • Παραλαβή και Διαχωρισμός ΕΟΑ ανά ρεύμα • Διαχείριση ΕΟΑ • Τήρηση Ημερολογίων ελέγχου και αποθήκης Υλικών
7	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
	• Θαλάσσια Απόβλητα – Ορισμοί και κατηγοριοποίηση • Πλαστικά και μικροπλαστικά • Θαλάσσια Απόβλητα – Νομοθεσία και Περιβαλλοντική Δικαιοσύνη • Περιγραφή του προβλήματος και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Επιπτώσεις στην ανθρώπινη Υγεία • Πηγές και αιτίες παραγωγής θαλασσίων απορριμμάτων • Μέθοδοι Πρόληψης παραγωγής θαλασσίων απορριμμάτων • Πρωτοβουλίες Συλλογής Θαλασσίων Απορριμμάτων και Καλές Πρακτικές • Παρακολούθηση Θαλασσίων Απορριμμάτων (monitoring) • Αξιοποίηση Θαλασσίων Απορριμμάτων
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
	• Αλιευτικά Καταφύγια • Διαχείριση Αλιευτικών Καταφυγίων • Εύρυθμη Λειτουργία Συστημάτων Διαχείρισης Θαλασσίων Απορριμμάτων και ΑΣΑ • Εργαλείο Παρακολούθησης Θαλασσίων Απορριμμάτων • Συνέργεια με ανακυκλωτές
8	ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
8Α	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
	• Ορισμός και Στρατηγικό Πλαίσιο • Ρόλος και Αρμοδιότητες • Δομή Φορέα
8Β	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
	• Κύκλος Ζωής Προϊόντος • Υλοποίηση Πράσινων Συμβάσεων • Οφέλη Υλοποίηση Πράσινων Συμβάσεων • Κατηγορίες Προϊόντων και Υπηρεσιών • Περιβαλλοντικές και Οικολογικές Ετικέτες • Περιβαλλοντικά Μέτρα Υλοποίησης • Κριτήρια Πράσινων Συμβάσεων και Χαρακτηριστικά Δημοσίων Πράσινων Συμφωνητικών • Χρηματοδότηση και πόροι • Συζήτηση και Απορίες • Ερωτηματολόγιο κατανόησης και feedback
9	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ/ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
9Α	ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΩ (ΠΟΠ)
	• ΠΟΠ – Μέθοδοι, Ορισμοί και Νομοθεσία • ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΠ • Εξέλιξη ΠΟΠ στη Κύπρο – Εφαρμογή Αραδίπτου

	• Λεπτομέρειες Διαχωρισμού Συλλογής Μεταφοράς (ανά περιοχή)
	• Σύστημα Διαχωρισμού και
	• Σύστημα Συλλογής
	• Σύστημα Χρέωσης
	• Τύποι προγραμμάτων ΠΟΠ
	• Δομή τιμολόγησης και τιμολόγια
	• Συλλογή και μεταφορά απορριμμάτων
	• Διαχείριση δεδομένων και χρέωση
	• Διασφάλιση ακριβούς μέτρησης της παραγωγής αποβλήτων και τιμολόγησης
	• Εφαρμογή ΠΟΠ στον ξενοδοχειακό τομέα (HORECA)
	• Καλές Πρακτικές Συστημάτων ΠΟΠ (Ισπανία-Καταλονία- Hiiiumaa)
	• Χρηματοδότηση και πόροι
	• Συζήτηση και Απορίες
	• Ερωτηματολόγιο κατανόησης και feedback
9B	• ΦΟΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ -ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
	• Ορισμός και Στόχος Φόρου
	• Χρεώσεις και σχετικά Πρόστιμα – υπό εξέλιξη
	• Καλές Πρακτικές
9Γ	• Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου
	• Καλές Πρακτικές
	• Χρηματοδότηση και πόροι
10	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΡΟΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ
	• Εισαγωγή της έννοιας και επίδειξη των δυνατοτήτων της Πλατφόρμας– Γενική εισαγωγή
	• Ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών πλατφόρμας ανά δράση επίδειξης και ανά ομάδα ενδιαφερομένων
	• Εκπαίδευση των χειριστών για την επεξεργασία της βάσης δεδομένων και την ενημέρωση του περιεχομένου της με πρόσθετες ή νέες πληροφορίες
	• Εκπαίδευση των χειριστών ώστε να μπορούν να παρακολουθούν την πρόοδο κάθε διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το προφίλ χρήστη τους
11	ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ LIFE-IP CYzero Waste
	• Έργα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης ΑΣΑ
	• Καλές Πρακτικές Πρόληψης
	• Παραδείγματα Καινοτόμων Περιβαλλοντικών Πρωτοβουλιών και ΜΚΟ

Αναλόγως με την πρόοδο και την εξέλιξη του έργου και την εκπαιδευτική ομάδα στην οποία απευθύνεται η εκπαίδευση οι υποενότητες θα εξειδικεύονται περαιτέρω.

7. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα τα οποία προβλέπονται στο πλαίσιο του έργου αποτέλεσαν βασικό μεθοδολογικό εργαλείο για το σχεδιασμό της δομής και του λεπτομερούς προγραμματισμού των εκπαιδευτικών μηχανισμών κατάρτισης της Στρατηγικής Ανάπτυξης Ικανοτήτων. Για κάθε έναν από τους μηχανισμούς προβλέπονται διαφορετικά αναμενόμενα αποτελέσματα τα οποία κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστούν συνολικά πριν τη δομή και το λεπτομερές πρόγραμμα των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων. Ο βαθμός εμπλοκής και αναμενόμενης αποτελεσματικότητας ως προς την ανάπτυξη ικανοτήτων της κάθε κατηγορίας εμπλεκόμενων φορέων έχει επίσης ληφθεί υπόψη.

Τα συνολικά αναμενόμενα αποτελέσματα για τις δύο υποδράσεις C.9.1 και C.9.2 της δράσης C9 παρουσιάζονται στους Πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 8: Αναμενόμενα αποτελέσματα Δράσης C9.1

ΥΠΟΔΡΑΣΗ C9.1
ΦΟΡΟΥΜ
• Διοργάνωση 6 2-ήμερων φόρουμ, 9 θεματικών αφιερωμένες σε κάθε δράση του LIFE CYzero WASTE
• >50 μέλη κυβερνητικών φορέων, τοπικών και περιφερειακών αρχών, λιανοπωλητών, βιομηχανιών και ενώσεων τροφίμων, ενώσεων καταναλωτών, ακαδημαϊκών κύκλων, ΜΚΟ
• Διευκόλυνση της ροής πληροφοριών ή/και της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των μελών των FORA μέσω της χρήσης ποικίλων εργαλείων επικοινωνίας, ανάρτηση πληροφοριών σχετικών με τη σπατάλη τροφίμων στους λογαριασμούς κοινωνικών μέσων του έργου, τουλάχιστον μηνιαίως.
• Συμπερίληψη πληροφοριών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, στους δικτυακούς τόπους τουλάχιστον 30 μελών του φόρουμ. συμμετοχή ενός μέλους από τα Φόρουμ στις σχετικές εκδηλώσεις/εργαστήρια, τα οποία θα διοργανωθούν στο πλαίσιο του έργου

• Συμβολή στον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών/λύσεων για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, μέσω της συζήτησης φλεγόντων θεμάτων και των συμπερασμάτων των Φόρουμ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
• 8 εργαστήρια ανάπτυξης ικανοτήτων που απευθύνονται σε 2 ξεχωριστές ομάδες κοινού: α) υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων   β) τοπικοί και περιφερειακοί φορείς.   • Συλλογή ολοκληρωμένων/εν εξελίξει έργων (LIFE, Horizon 2020/Horizon Europe, άλλα) που σχετίζονται με τα απόβλητα LIFE-IP CYzero
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
• > 8 εκπαιδεύσεις στα ΚΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΑ
> 1000 συμμετέχοντες στις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων
> 50 από το προσωπικό των δήμων με αυξημένη δυναμικότητα
15 επιτόπιες επισκέψεις σε καθένα από τα 2 Κέντρα Επισκευής -Επαναχρησιμοποίησης/ WMEHB

Πίνακας 9: Αναμενόμενα αποτελέσματα Δράσης C9.2

ΥΠΟΔΡΑΣΗ C9.2
ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
• 1 ηλεκτρονικό σεμινάριο και ετήσιοι απολογισμοί   • 500 προβολές από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων των τοπικών διαμερισμάτων, τους ενδιαφερόμενους φορείς και το Τεχνικό Προσωπικό των δήμων   • Εκπαίδευση > 500 συμμετεχόντων και επαγγελματιών   • > 50 από το προσωπικό των δήμων με αυξημένη δυναμικότητα

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Στην παρούσα ενότητα αναλύεται η δομή και το λεπτομερές πρόγραμμα για όλους τους μηχανισμούς κατάρτισης που προβλέπονται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ανάπτυξης Ικανοτήτων. Η ανάλυση περιλαμβάνει τη στοχοθεσία κάθε μηχανισμού κατάρτισης, τα αναμενόμενα αποτελέσματα που τον αφορούν, το σχεδιασμό της αναλυτικής δομής του, τα εκπαιδευτικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν, τους προτεινόμενους χώρους υλοποίησης του και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους, με την κατάληξη όλων των προαναφερθέντων να συνιστούν το λεπτομερές πρόγραμμα για κάθε έναν από αυτούς.

8.1 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥΜ

Τα φόρουμ έχουν στόχο να αναλύουν και να προωθούν θέματα που συνδέονται με όλες τις δράσεις του έργου, διαδίδοντας παράλληλα καλές πρακτικές. Θα προωθήσουν την ανάπτυξη ικανοτήτων προς την επιθυμητή κατεύθυνση και θα αποτελέσουν μια σημαντική πρωτοβουλία που θα εξασφαλίσει τη δικτύωση, την αλληλεπίδραση και τη δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων μερών στην πρώιμη φάση υλοποίησης του έργου. Θα προωθήσουν πρακτικές που θα μπορούν να προσαρμοστούν στο περιβαλλοντικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της Κύπρου. Τα φόρουμ θα προωθήσουν ιδιαίτερα την πρόληψη σπατάλης τροφίμων και τη λειτουργία των δύο Κέντρων Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης.

8.1.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόχος του έργου είναι να διοργανωθούν τουλάχιστον έξι διήμερα φόρουμ, σε κάθε ένα από τα οποία θα υπάρχουν τουλάχιστον 9 θεματικές ενότητες και θα συμμετάσχουν πάνω από 50 μέλη εμπλεκόμενων φορέων. Επίσης αναμένεται να δημοσιευθούν σε τουλάχιστον 30 website εμπλεκόμενων φορέων πληροφορίες σχετικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, δίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο έμφαση στην πρόληψη γενικότερα.

8.1.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥΜ

Τα φόρουμ έχουν σχεδιαστεί ειδικά για τις ομάδες Α, Β και Γ, θα είναι όμως ανοικτά στο Τεχνικό Προσωπικό (Ομάδα Ε) και στο ευρύ κοινό (Ομάδα Δ).

Πριν από τη διενέργεια του πρώτου φόρουμ, θα σταλεί επιστολή πρόσκλησης στις ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων για τη συμμετοχή τους σε αυτά, όπου θα περιγράφεται ο σκοπός των φόρουμ και θα ζητηθεί ο ορισμός εκπροσώπων ανά συμμετέχοντα φορέα..

Τα έξι διήμερα φόρουμ που προβλέπονται θα περιλαμβάνουν όλες τις Θεματικές Ενότητες (βλέπε Πίνακα 6), και θα δίνουν έμφαση σε δύο Θεματικές Ενότητες κάθε φορά, προκειμένου να καλυφθεί εξίσου η πληθώρα των Θεματικών Ενότητων εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα τα φόρουμ θα εστιάσουν στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων τα ΚΕΕ, τα Πράσινα Περίπτερα, το σύστημα ΠΟΠ και τα ανακυκλώσιμα υλικά, τα ΕΟΑ και τα θαλάσσια απορρίμματα.

Τα φόρουμ που θα εστιάζουν στα ΚΕΕ θα πραγματοποιηθούν μετά το 2025 προκειμένου να έχει ολοκληρωθεί η εγκατάστασή τους, ενώ στο πλαίσιο αυτών θα δοθεί έμφαση σε σχετικές δραστηριότητες όπως:

- η διοργάνωση εθελοντικών δραστηριοτήτων για την ανταλλαγή ή/και πώληση μεταχειρισμένου υλικού των Κέντρων Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης και του δικτύου καταστημάτων μεταχειρισμένων ειδών
- δράσεις που θα ενισχύσουν τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες επαναχρησιμοποίησης
- δράσεις προώθησης των νέων καταστημάτων επαναχρησιμοποίησης που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο του έργου.

Τα φόρουμ θα παρέχουν επίσης εκπαίδευση και στην κινητοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Τα φόρουμ και με τη συνδρομή των καθορισμένων εκπροσώπων των ομάδων φορέων θα διασφαλίσουν τη δέσμευση των ενδιαφερόμενων φορέων και θα τους υποστηρίξουν στην εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών πρόληψης της σπατάλης τροφίμων και **μετά το τέλος του έργου.**

Τα φόρουμ θα αποτελούν μία δεξαμενή σκέψης (think tank), όπου τα μέλη του θα μπορούν να εκφράζουν απόψεις για διάφορα θέματα και θα ενημερώνονται για τις εξελίξεις του έργου μέσω της ενεργής συμμετοχής τους καθώς και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

8.1.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στα φόρουμ καθώς ο στόχος εκτός από εκπαίδευση είναι δικτύωση και αλληλεπίδραση θα αξιοποιηθούν εκτός από τα βασικά και τα διαδραστικά εκπαιδευτικά εργαλεία (συζήτηση, ομάδες εργασίας, quiz και καταιγισμός ιδεών κτλ).

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, στόχος των φόρουμ είναι να εμπλουτίζουν τις γνώσεις, την αλληλεπίδραση και τη δέσμευση των φορέων με βάση την εξέλιξη του έργου. Συνεπώς καθώς οι θεματικές ενότητες έχουν ήδη οριστεί, η αλληλουχία και η έμφαση που θα δίνεται στις θεματικές ενότητες σε κάθε νέο φόρουμ, θα βασίζεται στην αξιολόγηση και την πρόοδο των συμμετεχόντων στο φόρουμ που υλοποιήθηκε προηγουμένως. Αυτό θα γίνεται με την αξιοποίηση δύο εργαλείων που έχουν οριστεί για αυτόν ακριβώς τον σκοπό, τα **ερωτηματολόγια αξιολόγησης** και τις **φόρμες ανατροφοδότησης** που θα συμπληρώνονται σε κάθε φόρουμ από τους συμμετέχοντες.

8.1.4 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Όσον αφορά τους χώρους υλοποίησης για τα φόρουμ, θα λαμβάνουν χώρα διαδοχικά σε δύο τουλάχιστον επαρχίες της Κύπρου με γνώμονα τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων ομάδων φορέων σε αυτά και προκειμένου να καλυφθεί γεωγραφικά όλη η επικράτεια. Ως προς τον χώρο διεξαγωγής θα εξετάζεται, εφόσον είναι εφικτό, να γίνεται χρήση αιθουσών που διαθέτουν οι δήμοι – εταίροι του έργου.

8.1.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Τα έξι διήμερα φόρουμ θα υλοποιούνται χρονικά κάθε Απρίλιο από το 2024 και έπειτα. Κρατώντας σταθερό τον μήνα υλοποίησης ενισχύεται η σταθερότητα της παρουσίας, συμμετοχής και αλληλεπίδρασης των φορέων. Παρόλα αυτά τυχόν αποκλίσεις είναι εφικτές, αναλόγως της προόδου του έργου.

Καθώς τα φόρουμ προβλέπονται να υλοποιούνται στη πρώιμη φάση του έργου, θα είναι η πρώτη δράση κατάρτισης που θα υλοποιηθεί, δίνοντας έτσι από την αρχή της υλοποίησης της

ανάπτυξης ικανοτήτων, τη δυνατότητα στους εμπλεκόμενους φορείς, για δικτύωση και αλληλεπίδραση.

Στον πίνακα παρακάτω δίνονται ενδεικτικά το χρονοδιάγραμμα, οι θεματικές ενότητες, οι ομάδες και οι χώροι υλοποίησης για τον ελάχιστο αριθμό των φόρουμ, ενώ με γκρι αναφέρονται τα μελλοντικά προτεινόμενα φόρουμ.

Πίνακας 10: Λεπτομερές πρόγραμμα εκπαιδευτικών φόρουμ

Α/Α ΦΟΡΟΥΜ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
1	1-11 & Foodwaste* + ΠΠ	A, B, Γ	Απρίλης 2024	ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ	☞ Powerpoint Presentations ☞ Video presentations ☞ Εισηγήσεις από ειδικούς ☞ Έντυπο Υλικό ☞ Συζήτηση ☞ Ομάδες Εργασίας ☞ Quiz ☞ Καταιγισμός ιδεών ☞ Ερωτηματολόγια κατανόησης ☞ Φόρμες ανατροφοδότησης κτλ
2	1-11 & Foodwaste* +ΠΟΠ	A, B, Γ	Απρίλης 2025	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	
3	1-11 & Θαλάσσια Απόβλητα + ΕΟΑ	A, B, Γ	Απρίλης 2026	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΛΑΡΝΑΚΑ, ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	
4	1-11 &ΚΕΕ*** + ΠΟΠ & Ανακυκλώσιμα	A, B, Γ	Απρίλης 2027	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	
5	1-11 & Θαλάσσια Απόβλητα + ΕΟΑ	A, B, Γ	Απρίλης 2028	ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ	
6	1-11 &ΚΕΕ**+ ΠΠ	A, B, Γ	Απρίλης 2029	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	
7	1-11 & Foodwaste*	Γ	Μάιος 2030	Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 1	
8	1-11 & Foodwaste*	Γ	Μάιος 2031	Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 2	

*Αναφέρεται σε υλικό εκπαίδευσης για την Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων (Foodwaste) και θα αξιοποιηθεί και υλικό από το Έργο Life Foodprint. Στα πρώτα φόρουμ θα δοθεί έμφαση στην Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων.

*** Στα φόρουμ που θα υλοποιηθούν μετά την εγκατάσταση των ΚΕΕ θα δοθεί έμφαση σε εκπαιδευτικές δράσεις πάνω στα ΚΕΕ.

8.2 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τα εργαστήρια στοχεύουν στην ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με κάθε δράση επίδειξης ([Πίνακας 4](#)) του LIFE IP-CYzero WASTE. Θα προσαρμοστούν στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών, αντιμετωπίζοντας τα εμπόδια που περιλαμβάνονται για καθένα από αυτά, προτείνοντας εφικτά επιχειρηματικά μοντέλα και καινοτόμες ιδέες.

Το περιεχόμενο των εργαστηρίων θα περιλαμβάνει επίσης αποτελέσματα επιτυχημένων ή εν εξελίξει έργων (LIFE, Horizon 2020/Horizon Europe, INTERREG, ΕΔΕΤ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΟΧ κ.λπ.) που σχετίζονται με τους στόχους του έργου. Προκειμένου να συμπεριληφθούν αυτές οι πληροφορίες στα εργαστήρια, απαιτείται κατάλληλη δικτύωση, όπως προβλέπεται στην Υποδράση E2.1, προκειμένου να εντοπιστούν, να επιλεγούν, να επικοινωνηθούν και τέλος, να συνδεθούν και να ανταλλάξουν πληροφορίες με άλλα έργα LIFE.

Το περιεχόμενο των μαθημάτων θα αναπτυχθεί επιτρέποντας επίσης μια διαδικασία αμοιβαίας μάθησης. Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο θα δημιουργηθεί με γνώμονα την αμφίδρομη αλληλεπίδραση, έτσι ώστε ταυτόχρονα να μπορούν να συλλεχθούν πολύτιμες πληροφορίες, ιδιαίτερα σε τοπική κλίμακα, καθώς και απολογισμός των ήδη εφαρμοζόμενων πρακτικών κυκλικής οικονομίας στην καθημερινή ζωή και την τοπική επαγγελματική δραστηριότητα.

8.2.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόχος του έργου είναι να διοργανωθούν τουλάχιστον οχτώ εργαστήρια ανάπτυξης ικανοτήτων που θα απευθύνονται σε δύο ξεχωριστές ομάδες κοινού, α) τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων (ΟΜΑΔΑ Α) και β) τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς (ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ).

8.2.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τα ελάχιστα υποχρεωτικά εργαστήρια ανάπτυξης δυναμικού που πρόκειται να υλοποιηθούν θα είναι οχτώ και θα είναι διάρκειας μίας ημέρας. Η ακριβής διάρκεια του κάθε εργαστηρίου θα διαμορφωθεί με γνώμονα τις εκάστοτε ανάγκες του κάθε φορέα.

Τα εργαστήρια θα καλύπτουν όλες τις εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες που δημιουργήθηκαν όπως αυτές διαμορφώθηκαν (Πίνακας 6), όμως το εκπαιδευτικό υλικό που θα παραχθεί θα είναι συνοπτικό και θα δίνει έμφαση στις ανάγκες και τα αντικείμενα ενδιαφέροντος της κάθε ομάδας φορέων. Κάθε εργαστήριο θα δίνει έμφαση σε μία θεματική ενότητα προκειμένου να καλυφθεί εξίσου η πληθώρα των εκπαιδευτικών θεματικών εννοιών.

Τα εργαστήρια απευθύνονται σε όλες τις εμπλεκόμενες ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων συμπεριλαμβανομένων των ομάδων Δ (ευρύ κοινό) και Ε (Τεχνικό Προσωπικό). Τα εργαστήρια συμπληρώνοντας εκπαιδευτικά τα φόρουμ θα συνδράμουν στην πιο στοχευμένη εκπαίδευση των φορέων λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες εκπαίδευσης ανά ομάδα φορέων (Α,Β,Γ,Δ και Ε), όπως αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 5 και στον Πίνακα Α του Παραρτήματος Γ.

Υπενθυμίζεται σε αυτό το σημείο ότι ειδικά για την Ομάδα Γ, η οποία συμπεριλαμβάνει τους τοπικούς επαγγελματίες από ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων, όπως τα ξενοδοχεία και η εστίαση που αποτελούν μεγάλους παραγωγούς οργανικών αποβλήτων, οι ανάγκες εκπαίδευσης που προέκυψαν δε μπορεί να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικές γιατί η συγκεκριμένη ομάδα έδειξε το μικρότερο ενδιαφέρον συμμετοχής στην έρευνα χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων φορέων, με μόλις εννέα συμμετέχοντες από όλες τις κατηγορίες φορέων αυτής της ομάδας.

Το τελευταίο αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος των συγκεκριμένων φορέων, την ουσιαστική δέσμευση τους και τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, οι οποίες μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα χρήσιμες για αυτούς, μειώνοντας το λειτουργικό κόστος και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και ενδυναμώνοντας την εξωστρέφεια τους στην κοινωνία με θετικό πρόσημο.

Ειδικά όσον αφορά στις ανάγκες εκπαίδευσης της ομάδας Γ, και συγκεκριμένα στους εκπροσώπους ξενοδοχείων, εστιατορίων και εστίασης (HORECA), καθώς αυτοί συνιστούν μεγάλους παραγωγούς οργανικών αποβλήτων, θα αξιοποιηθεί επιπλέον το εκπαιδευτικό υλικό το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου Life Foodprint δίνοντας έμφαση στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, που αποτελεί και έναν από τους βασικούς στόχους του έργου LIFE-IP CYzero Waste.

Για την Ομάδα Ε, αυτή του τεχνικού προσωπικού συνίσταται η συμμετοχή τους και στα εργαστήρια κατάρτισης για την αποκόμιση μιας πιο γενικής και ολοκληρωμένης εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση της τεχνικής τους εκπαίδευσης η οποία

αναμένεται να καλυφθεί μέσω των προβλεπόμενων τεχνικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων που παρουσιάζονται στην αντίστοιχη ενότητα.

Τα προβλεπόμενα εργαστήρια κατάρτισης θα αναπροσαρμόζονται και θα εξειδικεύονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ομάδας, οι οποίες θα προκύπτουν μέσω των ερωτηματολογίων κατανόησης και ανατροφοδότησης, τα οποία θα γίνονται σε κάθε εργαστήριο κατάρτισης. Επιπλέον, οι προβλεπόμενες δράσεις παρακολούθησης (Δράσεις D), που χρησιμεύουν ως εργαλεία αξιολόγησης, θα παρέχουν στοιχεία κατά τους μήνες 48 και 72 του έργου, εξειδικεύοντας περαιτέρω τα εργαστήρια.

Τα εργαστήρια και οι επισκέψεις θα χρειαστεί να επαναληφθούν σε περίπτωση που το ορίσει η αξιολόγηση της εκπαίδευσης ή οι περαιτέρω ανάγκες λόγω πρόσληψης προσωπικού.

Εκτός από τα ελάχιστα υποχρεωτικά εργαστήρια και αφότου έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση των δύο Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης, προτείνεται να γίνουν τα εξής:

- δύο εργαστήρια ανά έτος, για τα έτη 2024-2029, τα οποία θα απευθύνονται στα Σχολεία και το ευρύ κοινό (Ομάδα Δ), σε συνεργασία με τη δράση ενημέρωσης και διάχυσης του έργου (Δράση E1)
- δύο εργαστήρια για το έτος 2029, τα οποία θα απευθύνονται σε όλες τις ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων.

8.2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Τα εργαστήρια κατάρτισης στοχεύουν σε μια διαδικασία αμοιβαίας μάθησης και αμφίδρομης αλληλεπίδρασης. Γι' αυτό το λόγο τα εργαστήρια θα μεταχειριστούν όλες τις κατηγορίες εκπαιδευτικών εργαλείων, με έμφαση στα διαδραστικά εκπαιδευτικά εργαλεία, τις επιτόπιες επισκέψεις και τα εργαλεία αξιολόγησης.

8.2.4 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Όσον αφορά τους χώρους υλοποίησης για τα εργαστήρια, κάθε προγραμματισμένο εργαστήριο θα λαμβάνει χώρα διαδοχικά σε δύο τουλάχιστον επαρχίες της Κύπρου με

γνώμονα τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων ομάδων φορέων σε αυτά και προκειμένου να καλυφθεί γεωγραφικά όλη η επικράτεια.

8.2.5 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Ο χρονικός προγραμματισμός των εργαστηρίων βασίστηκε στις τεχνικές προδιαγραφές του έργου οι οποίες ορίζουν τα εξής:

1. τα ορόσημα C9.M3, C9.M4, C9.M5, C9.M6 που σηματοδοτούν την ολοκλήρωση των 8 υποχρεωτικών εργαστηρίων και
2. την υλοποίηση δύο εργαστηρίων ανάπτυξης ικανοτήτων ανά φάση του έργου.

Τα εργαστήρια θα υλοποιούνται χρονικά κάθε Απρίλιο ή/και κάθε Νοέμβρη από το 2024 και έπειτα, καθώς όπως έχει προαναφερθεί θα συνδυάζονται με κάποιο φόρουμ ή σεμινάριο ώστε να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης των φορέων καθώς δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε 2 μηχανισμούς κατάρτισης σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Στον πίνακα παρακάτω δίνονται ενδεικτικά το χρονοδιάγραμμα, οι θεματικές ενότητες, οι ομάδες και οι χώροι υλοποίησης για τον ελάχιστο αριθμό των εργαστηρίων, ενώ με γκρι αναφέρονται τα μελλοντικά εργαστήρια.

Πίνακας 11: Λεπτομερές πρόγραμμα εργαστηρίων κατάρτισης

A/A	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΦΟΡΕΙΣ	ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
1	1-11 & ΠΠ	Α,Β,Γ,Δ,Ε**	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Νοέμβριος 2024	☞ Powerpoint Presentations ☞ Video presentations ☞ Εισηγήσεις ειδικών ☞ Έντυπο Υλικό ☞ Ηλεκτρονικά σεμινάρια ☞ Συζήτηση ☞ Ομάδες Εργασίας ☞ Quiz
2	1-11 & ΕΟΑ	Α,Β,Γ,Δ,Ε**	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Νοέμβριος 2024	
2A	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2024	
2B	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2024	
3	1-11 & ΠΟΠ	Α,Β,Γ,Δ,Ε**	ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ	Νοέμβριος 2025	
3A	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2025	
3B	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2025	

4	1-11 & Foodwaste*	A,B,Γ,Δ,E**	ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ, ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Απρίλιος 2026	☞ Επισκέψεις στα ΚΕΕ ☞ Ερωτηματολόγια κατανόησης ☞ Φόρμες ανατροφοδότησης κτλ
5	1-11 & ΚΕΕ	A,B,Γ,Δ,E**	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Νοέμβριος 2026	
5A	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2026	
5B	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2026	
6	1-11 & ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	A,B,Γ,Δ,E**	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Απρίλιος 2027	
7	1-11 & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	A,B,Γ,Δ,E**	ΛΕΥΚΩΣΙΑ/ΛΑΡΝΑΚΑ	Νοέμβριος 2027	
7A	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2027	
7B	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2027	
8	1-11 & Θαλάσσια Απόβλητα	A,B,Γ,Δ,E**	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Νοέμβριος 2028	
8A	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2028	
8B	1-11	Δ & Σχολεία	συνέργεια με τη Δράση Ε1	Νοέμβριος 2028	
8Γ	1-11	A,B,Γ,Δ,E*	ΛΕΥΚΩΣΙΑ/ΛΑΡΝΑΚΑ	Νοέμβριος 2029	
8Δ	1-11	A,B,Γ,Δ,E*	ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΑΦΟΣ	Νοέμβριος 2029	

*Αναφέρεται σε υλικό εκπαίδευσης για την Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων (Foodwaste) που έχει ήδη σχεδιαστεί από το Έργο Life Foodprint.

** Για την Ομάδα Ε, συνίσταται η συμμετοχή τους και στα εργαστήρια κατάρτισης για μια πιο γενικής εκπαίδευση, εκτός από αυτήν που παρουσιάζεται στην Ενότητα των Σεμιναρίων παρακάτω.

8.3 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Για την Ανάπτυξη ικανοτήτων του εμπλεκόμενου τεχνικού προσωπικού θα προετοιμαστούν ειδικά εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία θα εστιάζουν στην απόκτηση ειδικών δεξιοτήτων. Αυτά θα περιλαμβάνουν εκπαίδευση σχετικά με τα νέα συστήματα συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, πρακτική κατάρτιση στη χρήση του τεχνικού εξοπλισμού που θα εγκατασταθεί στο πλαίσιο του έργου καθώς και στην Πλατφόρμα Ροής Αποβλήτων και Υλικών.

8.3.1 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα σεμινάρια με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου προβλεπόταν να υλοποιηθούν στην δεύτερη φάση του έργου. Παρ' όλα αυτά λόγω καθυστερήσεων στις εγκαταστάσεις θα υλοποιηθούν με βάση τις ημερομηνίες ολοκλήρωσης των δράσεων επίδειξης του έργου. Οι

ημερομηνίες στον παρακάτω Πίνακα είναι ενδεικτικές και μόνο, ώστε να παρουσιάσουν την ροή των υποχρεωτικών σεμιναρίων.

Θα πραγματοποιηθούν συνολικά τουλάχιστον:

- ✳ 8 εκπαιδευτικά σεμινάρια
- ✳ 1 ηλεκτρονικό σεμινάριο για την Πλατφόρμα Ροής Αποβλήτων και Υλικών,
- ✳ τουλάχιστον 500 προβολές από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων των τοπικών διαμερισμάτων, τους ενδιαφερόμενους φορείς και το Τεχνικό Προσωπικό των δήμων.

8.3.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Τα οκτώ εκπαιδευτικά σεμινάρια, όπως έχει προαναφερθεί θα είναι στοχευμένα σε θεματικές ενότητες που θα αφορούν κάθε φορά συγκεκριμένο τεχνικό κομμάτι του έργου LIFE-IP CYzero Waste. Αυτό τα διαφοροποιεί αρκετά ως προς το ότι θα παρουσιάζονται στο σεμινάριο αρχικά οι δυο εισαγωγικές θεματικές ενότητες που έχουν οριστεί και αφορούν την κυκλική οικονομία και τη γενική περιγραφή του έργου (θεματικές ενότητες 1 και 2), ενώ έπειτα η εκπαίδευση θα συγκεντρώνεται αποκλειστικά σε έναν μόνο από τους τομείς τεχνικής κατάρτισης, οι οποίοι συνολικά για όλα τα σεμινάρια που θα υλοποιηθούν θα είναι οι εξής:

- ☞ Διαχείριση Οργανικών Αποβλήτων (1) - Κοινοτικοί Κομποστοποιητές
- ☞ Διαχείριση Οργανικών Αποβλήτων (2) - Κεντρικές Μονάδες
- ☞ Πράσινα Περιπτερά
- ☞ Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης
- ☞ Επικίνδυνα Οικιακά Απόβλητα (ΕΟΑ)
- ☞ Θαλάσσια Απόβλητα
- ☞ Θεσμικά Εργαλεία Διαχείρισης, Οικονομικά Εργαλεία/Κίνητρα και Δικτύωση και άλλα έργα Σχετικά με το LIFE-IP CYzero Waste
- ☞ Πλατφόρμα Ροών Αποβλήτων Και Υλικών

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Διαχείρισης Οργανικών Αποβλήτων (1) - Κοινοτικοί Κομποστοποιητές

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού χειρισμού και διαχείρισης των κομποστοποιητών, ενδεχομένως να χρειαστεί να επαναληφθούν ανά είδος κομποστοποιητή. Δηλαδή αναλόγως με το πόσα μοντέλα εξοπλισμού θα επιλεγθούν να εγκατασταθούν, ενδεχομένως να χρειαστεί να γίνουν επαναλήψεις των σεμιναρίων και να προσαρμόζεται το σεμινάριο κάθε φορά στα χαρακτηριστικά του εκάστοτε κομποστοποιητή και να γίνεται και αντίστοιχη επιτόπια επίσκεψη.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Διαχείρισης Οργανικών Αποβλήτων (2) - Κεντρικές Μονάδες

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού των Κεντρικών Μονάδων Επεξεργασίας Οργανικών Αποβλήτων ενδεχομένως να χρειαστεί να επαναληφθούν ανά είδος επεξεργασίας (αερόβια ή αναερόβια), ή και ανά μονάδα. Δηλαδή αναλόγως με τις εγκαταστάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου η εκπαίδευση θα προσαρμοστεί στις ανάγκες του προσωπικού χειρισμού και διαχείρισης του εξοπλισμού ανά περίπτωση και θα γίνεται και η αντίστοιχη επιτόπια επίσκεψη για περαιτέρω διευκρινήσεις και εξοικείωση του προσωπικού με τις εγκαταστάσεις.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Πράσινων Περιπτέρων

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού χειρισμού και διαχείρισης των πράσινων περιπτέρων, θα υλοποιούνται συνολικά για όλα τα Πράσινα Περίπτερα, τα οποία έχουν όμοια λειτουργία και χειρισμό. Η επίσκεψη σε ένα Πράσινο Περίπτερο θα είναι αντιπροσωπευτική για όλες τις εγκαταστάσεις σε όλη την Κύπρο. Τα σεμινάρια και οι επισκέψεις θα χρειαστεί να επαναληφθούν σε περίπτωση που το ορίσει η αξιολόγηση της εκπαίδευσης ή οι περαιτέρω ανάγκες λόγω πρόσληψης προσωπικού.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Κέντρων Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού των Κέντρων Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης θα χρειαστούν αρκετές υποενότητες καθώς το προσωπικό τους διαφέρει αρκετά σε αρμοδιότητες. Ενδεικτικά Αναφέρονται οι εξής αρμοδιότητες, για τις οποίες θα χρειαστεί να αναπτυχθούν ειδικά σεμινάρια:

- ✘ Προσωπικό Υποδοχής Υλικών
- ✘ Προσωπικό Αποθήκευσης Υλικών

- ✘ Προσωπικό Διαλογής και Ταξινόμησης Υλικών
- ✘ Προσωπικό Επιδιόρθωσης και Επισκευής Υλικών
- ✘ Προσωπικό Χειρισμού Μηχανημάτων
- ✘ Προσωπικό Κόμβου Εκπαίδευσης Διαχείρισης Αποβλήτων
- ✘ Προσωπικό Πώλησης και Ανταλλαγής Υλικών

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Επικίνδυνων Οικιακών Απόβλητων (ΕΟΑ)

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού των ΕΟΑ, θα υλοποιούνται συνολικά για όλες τις κινητές μονάδες, οι οποίες έχουν όμοια λειτουργία και χειρισμό. Η επίδειξη μιας κινητής μονάδας στους εκπαιδευόμενους θα είναι αντιπροσωπευτική για όλες τις κινητές μονάδες που θα λειτουργήσουν στην Κύπρο. Τα σεμινάρια και η επίδειξη του εξοπλισμού θα χρειαστεί να επαναληφθούν μόνο σε περίπτωση που το ορίσει η αξιολόγηση της εκπαίδευσης ή οι περαιτέρω ανάγκες λόγω πρόσληψης προσωπικού.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Θαλάσσιων Απόβλητων

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού που σχετίζεται με τα θαλάσσια απόβλητα, θα υλοποιούνται συνολικά για όλα τα αλιευτικά καταφύγια, καθώς αυτά θα έχουν όμοια λειτουργία και η επίσκεψη σε ένα αλιευτικό καταφύγιο θα είναι αντιπροσωπευτική. Τα σεμινάρια και οι επισκέψεις θα χρειαστεί να επαναληφθούν σε περίπτωση που το ορίσει η αξιολόγηση της εκπαίδευσης ή οι περαιτέρω ανάγκες λόγω πρόσληψης προσωπικού.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Θεσμικών Εργαλείων, Οικονομικών Εργαλείων/Κίνητρων και Δικτύωσης

Τα σεμινάρια που θα στοχεύουν στην εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού που θα ασχολούνται με τα θεσμικά εργαλεία και τα οικονομικά κίνητρα και εργαλεία θα συμπεριλαμβάνουν αρκετούς τομείς και υποενότητες όπως αυτοί αναφέρονται στον Πίνακα 6.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Πλατφόρμας Ροών Αποβλήτων Και Υλικών

Η Πλατφόρμα Ροής Αποβλήτων και Υλικών (ΠΡΑΥ), που θα αναπτύξει το Τμήμα Περιβάλλοντος, έχει ως στόχο την ψηφιοποίηση της διαχείρισης αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο και αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα που δίνει τις εξής δυνατότητες:

- ★ Συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, παρουσίαση, διαδραστική οπτικοποίηση (dashboards) και δημοσίευση δεδομένων
- ★ Διατήρηση του ιστορικού της βάσης δεδομένων και
- ★ Καταγραφή της ιχνηλασιμότητας των αποβλήτων.

Με την ΠΡΑΥ θα συνδεθούν όλα τα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων που θα υλοποιηθούν στο έργο κάνοντας έτσι την συλλογή δεδομένων από κάθε εγκατάσταση και σύστημα διαχείρισης αποβλήτων πολύ πιο αποτελεσματική και δίνει τη δυνατότητα στοιχεία για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δεδομένων αποβλήτων καθώς και του αντίκτυπου των δράσεων του έργου.

Έχει προβλεφθεί στο έργο εκπαίδευση πάνω στην ΠΡΑΥ, με ειδικό στόχο να παρουσιάσει τις δυνατότητες του λογισμικού, να εκπαιδεύσει τους σχετικούς χειριστές πάνω στη λειτουργία του, την επεξεργασία της βάσης δεδομένων και την ενημέρωση του περιεχομένου της πλατφόρμας με νέες πληροφορίες ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος κάθε διαδικασίας. Μέσω της εκπαίδευσης αυτής, οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν την ΠΡΑΥ ως εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων πάνω σε θέματα διαχείρισης και πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, επαναχρησιμοποίησης-επισκευής, προγραμμάτων επιβράβευσης ή άλλων οικονομικών εργαλείων. Στην ηλεκτρονική εκπαίδευση που θα υλοποιηθεί πάνω στη χρήση αυτής της πλατφόρμας θα συμμετάσχουν όλοι οι δικαιούχοι, το προσωπικό των Τοπικών Αρχών (τεχνικό και μη) όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς των δράσεων επίδειξης (Ομάδες Α,Β,Γ,Δ,Ε) και θα εκπαιδευτούν για την συλλογή, την παροχή και την επεξεργασία των δεδομένων.

Το ηλεκτρονικό σεμινάριο θα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- ☞ Ενότητα 1: Εισαγωγή της έννοιας και επίδειξη των δυνατοτήτων της ΠΡΑΥ– Γενική εισαγωγή

- ☞ Ενότητα 2: Ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών ΠΡΑΥ ανά δράση επίδειξης και ανά ομάδα ενδιαφερομένων (δημόσιοι υπάλληλοι, προσωπικό περιφερειακών/τοπικών αρχών, ευρύ κοινό)
- ☞ Ενότητα 3: Εκπαίδευση των χειριστών για την επεξεργασία της βάσης δεδομένων και την ενημέρωση του περιεχομένου της με πρόσθετες ή νέες πληροφορίες
- ☞ Ενότητα 4: Εκπαίδευση των χειριστών ώστε να μπορούν να παρακολουθούν την πρόοδο κάθε διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το προφίλ χρήστη τους

Το ηλεκτρονικό σεμινάριο θα υλοποιείται και θα αποτελεί κομμάτι όλων των μηχανισμών κατάρτισης με τους εξής τρόπους:

- ☞ Θα παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια των φόρουμ και των εργαστηρίων δίνοντας την ευκαιρία αλληλεπίδρασης μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και του τεχνικού προσωπικού που εμπλέκεται στην ανάπτυξη, λειτουργία και χειρισμό της πλατφόρμας
- ☞ Θα αποτελεί μέρος των εκπαιδευτικών σεμιναρίων του τεχνικού προσωπικού που προβλέπονται για κάθε τομέα διαχείρισης αποβλήτων/δράση επίδειξης
- ☞ Θα είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

Περιγραφή ηλεκτρονικού σεμιναρίου ΠΡΑΥ

Για την ηλεκτρονική εκπαίδευση προκειμένου να παρακολουθήσει το σεμινάριο, ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να εγγραφεί ακολουθώντας τη διαδικασία που θα περιγράφεται στην ιστοσελίδα και σύμφωνα με το προφίλ χρήστη του θα έχει πρόσβαση στις αντίστοιχες ενότητες. Οι ενότητες θα περιλαμβάνουν επίσης ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των γνώσεων που αποκτήθηκαν (τεστ).

Οι εκπαιδευτικές ενότητες θα είναι διαθέσιμες για εκ νέου παρακολούθηση όταν χρειαστεί και μετά την εγγραφή του χρήστη. Θα περιλαμβάνει επίσης μια ενότητα Συχνές Ερωτήσεις, για τη διευκόλυνση του χρήστη. Επιπλέον, θα δημιουργηθεί ένα φόρουμ εντός της πλατφόρμας που θα επιτρέπει την υποβολή ερωτήσεων στον εκπαιδευτή και την αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών της πλατφόρμας. Οι παραπάνω διαδικασίες θα επιβλέπονται από το προσωπικό των δήμων που εμπλέκονται στα προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων ή στις σχετικές δράσεις επίδειξης του έργου και τον διαχειριστή της πλατφόρμας.

Η δομή του υλικού εκπαίδευσης της πλατφόρμας θα προσδιοριστεί πιο λεπτομερώς μετά την ολοκλήρωση της ΠΡΑΥ. Σε περίπτωση που προκύψει νέο πλαίσιο πολιτικής ή νόμοι το εκπαιδευτικό υλικό, θα επικαιροποιήται, και οι προσθήκες/αλλαγές θα συμπεριλαμβάνονται στην επόμενη ετήσια ενημέρωση.

Εκπαιδευτικά Εργαλεία των σεμιναρίων

Στα εκπαιδευτικά σεμινάρια ο βασικός στόχος είναι η εξοικείωση του τεχνικού προσωπικού με τις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων και η εκμάθηση χειρισμού τους. Γι' αυτό το λόγο θα αξιοποιηθούν εκτός από τα βασικά εκπαιδευτικά εργαλεία και οι επιτόπιες επισκέψεις. Επιτόπιες επισκέψεις θα πραγματοποιηθούν σε όλες τις εγκαταστάσεις που θα ολοκληρωθούν κατά τη διάρκεια του έργου ενώ θα γίνει και επίδειξη του εξοπλισμού που αφορά νέες μεθόδους διαχείρισης αποβλήτων, που συμπεριλαμβάνουν:

- Τα Κέντρα Επισκευής- Επαναχρησιμοποίησης,
- Του Κοινοτικούς κομποστοποιητές που θα εγκατασταθούν στις επαρχίες της Κύπρου,
- Τα Πράσινα Περίπτερα που θα εγκατασταθούν στις επαρχίες της Κύπρου,
- Τα Αλιευτικά Καταφύγια που θα δημιουργηθούν σε παράκτιες περιοχές της Κύπρου (Ζύγι και Παραλίμνι)
- Τις Κινητές Μονάδες συλλογής ΕΟΑ

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ένας ακόμη στόχος των εκπαιδευτικών σεμιναρίων είναι να προσαρμόζονται στην εξέλιξη του έργου και της Κύπρου γενικότερα, έχει προβλεφθεί για αυτό το σκοπό η επικαιροποίηση του εκπαιδευτικού υλικού που αφορά το Τεχνικό Προσωπικό (Ομάδα Ε) και θα βασίζεται στην αξιολόγηση και την πρόοδο των συμμετεχόντων μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης και των φορμών ανατροφοδότησης που θα συμπληρώνονται σε κάθε σεμινάριο από τους συμμετέχοντες. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης (τεστ) τα οποία θα κληθούν να συμπληρώσουν οι εκπαιδευόμενοι θα γίνονται on-line, θα αξιολογούνται αυτόματα και κάθε εκπαιδευόμενος θα λαμβάνει μια βαθμολογία. Θα υπάρχει μια βάση, μιας μίνιμουμ βαθμολογίας π.χ. 65%, πάνω από την οποία οι εκπαιδευόμενοι θα λαμβάνουν το πιστοποιητικό κατάρτισης.

Τα αποτελέσματα όλων των εκπαιδευτικών σεμιναρίων κατάρτισης θα αξιολογούνται συνολικά σε σχέση με τους προβλεπόμενους δείκτες παρακολούθησης του έργου για αυτή τη δράση. Επίσης βάση των τεχνικών προδιαγραφών του έργου, οι προβλεπόμενες δράσεις παρακολούθησης (Δράσεις D), που χρησιμεύουν ως εργαλεία αξιολόγησης, θα παρέχουν στοιχεία κατά τους μήνες 48 και 72 του έργου για τον προσδιορισμό αδυναμιών, εξειδικεύοντας περαιτέρω τα εργαστήρια.

8.3.3 ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Όσον αφορά τους χώρους υλοποίησης για τα σεμινάρια, θα προτιμώνται οι Εκπαιδευτικοί Κόμβοι στα ΚΕΕ, από τη στιγμή που θα έχει ολοκληρωθεί η εγκατάστασή τους. Έως τότε θα υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτεται γεωγραφικά όσο το δυνατόν περισσότερο η Κύπρος.

8.3.4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Η διαδικασία κατάρτισης μέσω των εκπαιδευτικών σεμιναρίων ξεκινά στη Φάση 2 (Μήνας 20 - Μήνας 48) ή αργότερα σε συνδυασμό με την πραγματική έναρξη της σχετικής δράσης επίδειξης και συνεχίζεται μέχρι το τέλος του έργου.

Τα σεμινάρια θα υλοποιούνται χρονικά κάθε Απρίλιο ή/και κάθε Νοέμβρη από το 2024 και έπειτα, καθώς όπως έχει προαναφερθεί θα συνδυάζονται με κάποιο φόρουμ ή εργαστήριο. Με αυτόν τον τρόπο θα ενισχύεται η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης των φορέων, καθώς δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε δύο μηχανισμούς κατάρτισης σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Στον Πίνακα 12 που ακολουθεί δίνονται οι ημερομηνίες των σεμιναρίων οι οποίες ενδέχεται να τροποποιηθούν ανάλογα με την ημερομηνία ολοκλήρωσης των εγκαταστάσεων. Επιπλέον, δίνονται οι θεματικές ενότητες, οι ομάδες και οι χώροι υλοποίησης για τα υποχρεωτικά σεμινάρια, τα οποία μπορούν να επαναληφθούν ανάλογα με τις ανάγκες εκπαίδευσης, όπως αυτές θα προσδιοριστούν από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης και τις φόρμες ανατροφοδότησης. Με γκρι αναφέρονται τα επιπρόσθετα σεμινάρια που ενδεχομένως να υλοποιηθούν με βάση τις ανάγκες εκπαίδευσης.

Πίνακας 12: Λεπτομερές Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων

Α/Α ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
1	1,2,4,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Λευκωσία-Λάρνακα Σημεία Εγκατάστασης Πρασίνων Περιπτέρων	☞ Powerpoint Presentations ☞ Video presentations ☞ Εισηγήσεις ειδικών ☞ Έντυπο Υλικό ☞ Επισκέψεις σε - Εγκαταστάσεις Εξοπλισμού ☞ Επισκέψεις στα Αλιευτικά Καταφύγια ☞ Επισκέψεις στα ΚΕΕ ☞ Ερωτηματολόγια κατανόησης ☞ Φόρμες ανατροφοδότησης ☞ Ηλεκτρονικά σεμινάρια
2	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Λεμεσός/Πάφος Σημεία Εγκατάστασης Κομποστοποιητών	
2 ^Α	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Σημεία Εγκατάστασης Κομποστοποιητών	
2 ^Β	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Σημεία Εγκατάστασης Κομποστοποιητών	
3	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Λευκωσία/Λάρνακα Σημεία Εγκατάστασης Κεντρικών Μονάδων	
3 ^Α	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Κεντρική Μονάδα Κόσιης	
3 ^Β	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Κεντρική Μονάδα Πεντακώμου	
3 ^Γ	1,2,3,10	Ε	Νοέμβριος 2024	Κεντρική Μονάδα Πάφου	
4	1,2,5,10	Ε	Νοέμβριος 2025	Λεμεσός/Πάφος Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 1	
5	1,2,6,10	Ε	Νοέμβριος 2025	Λευκωσία/Λάρνακα Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 2	
6	1,2,7,10	Ε	Νοέμβριος 2025	Λευκωσία/Λάρνακα Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 1	
7	1,2, 8,9,10,11	Ε	Νοέμβριος 2025	Λεμεσός/Πάφος Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 2	
8	1,2,10	Ε	Νοέμβριος 2025	Λεμεσός/Πάφος Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 1	
9	1,2,10	Ε	Νοέμβριος 2026	Εκπαιδευτικός Κόμβος Διαχείρισης Αποβλήτων 1	

8.4 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Σε αυτήν την ενότητα δίνεται μια σύνοψη των πινάκων με το λεπτομερές πρόγραμμα για τα φόρουμ, τα εργαστήρια και τα σεμινάρια του τεχνικού προσωπικού. Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης των πινάκων της ενότητας αυτής δίνονται ξανά οι ακόλουθες διευκρινήσεις.

Μηχανισμοί Κατάρτισης:

- **Φόρουμ:** Δράσεις κατάρτισης σε όλες τις θεματικές ενότητες με έμφαση στα οργανικά απόβλητα, στα ΚΕΕ, στην δικτύωση και την αλληλεπίδραση
- **Εργαστήρια:** Δράσεις κατάρτισης ενημέρωσης σχετικά με τις δράσεις του έργου LIFE IP-CYzero WASTE
- **Σεμινάρια:** Δράσεις κατάρτισης για το Τεχνικό Προσωπικό

Ομάδες Ενδιαφερόμενων Φορέων:

- **ΟΜΑΔΑ Α:** Δημόσιοι Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- **ΟΜΑΔΑ Β:** Φορείς εκπαίδευσης, διαχείρισης αποβλήτων και μη κερδοσκοπικοί
- **ΟΜΑΔΑ Γ:** Εμπλεκόμενοι Φορείς στην παραγωγή και Διαχείριση Αποβλήτων
- **ΟΜΑΔΑ Δ:** Ευρύ κοινό
- **ΟΜΑΔΑ Ε:** Τεχνικό Προσωπικό

Αναφορικά με τα προβλεπόμενα εργαστήρια κατάρτισης, αυτά θα απευθύνονται σε όλες τις ομάδες φορέων, αλλά θα αναπροσαρμόζονται και θα εξειδικεύονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ομάδας, οι οποίες θα προκύπτουν από τα εξής:

- τις ήδη εντοπισμένες ανάγκες εκπαίδευσης τους από τις εκθέσεις ερευνών,
- τις ανάγκες εκπαίδευσης τους που θα προκύψουν μέσω των ερωτηματολογίων κατανόησης και ανατροφοδότησης.

Επίσης βάση των τεχνικών προδιαγραφών του έργου, οι προβλεπόμενες δράσεις παρακολούθησης (Δράσεις D) , που χρησιμεύουν ως εργαλεία αξιολόγησης, θα συνδέονται στενά με τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και θα παρέχουν στοιχεία κατά τους μήνες 48 και 72 του έργου για τον προσδιορισμό ή τον εντοπισμό των εναπομεινουσών

αδυναμιών στο ΣΔΔΑ, οδηγώντας έτσι στην οργάνωση προσαρμοσμένης και πιο ειδικής κατάρτισης.

Πίνακας 13: Συνολικό ετήσιο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024		ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024	
	ΦΟΡΟΥΜ 1	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & Foodwaste*+ ΠΠ	1,2,4,10	1-11 & ΠΠ	1-11 & ΕΟΑ
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Ε	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Α, Β, Γ, Δ, Ε**
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λευκωσία/Λάρνακα		Λεμεσός/Πάφος	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025		ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025	
	ΦΟΡΟΥΜ 2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 3	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & Foodwaste* + ΠΟΠ	1,2,3,10	1,2,3,10	1-11 & ΠΟΠ
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Ε	Ε	Α, Β, Γ, Δ, Ε**
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λεμεσός/Πάφος		Λευκωσία/Λάρνακα	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2026		ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2026	
	ΦΟΡΟΥΜ 3	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 4
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & Θαλάσσια Απόβλητα + ΕΟΑ	1-11 & Foodwaste*	1-11 & ΚΕΕ	1,2,5,10
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Ε
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λευκωσία/Λάρνακα/Αμμόχωστος		Λεμεσός/Πάφος	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2027	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2027	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2027	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2027

ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΦΟΡΟΥΜ 4	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 7	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 5
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & ΚΕΕ + ΠΟΠ	1-11 & Θεσμικά Εργαλεία	1-11 & Οικονομικά Εργαλεία	1,2,6,10
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Ε
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λεμεσός/Πάφος		Λευκωσία/Λάρνακα	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2028		ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2028	
ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΦΟΡΟΥΜ 5	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 6	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 8	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 7
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & Θαλάσσια Απόβλητα + ΕΟΑ	1,2,7,10	1-11 & Θαλάσσια απόβλητα	1,2,8,9,10
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Ε	Α, Β, Γ, Δ, Ε**	Ε
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λευκωσία/Λάρνακα		Λεμεσός/Πάφος	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2029			
ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΦΟΡΟΥΜ 6	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 8		
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	1-11 & ΚΕΕ***+ΠΠ	1,2,10		
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α, Β, Γ	Ε		
ΧΩΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λεμεσός/Πάφος			

*Αναφέρεται σε υλικό εκπαίδευσης για την Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων (Foodwaste), θα ληφθεί υπόψη και το εκπαιδευτικό υλικό από το Έργο Life Foodprint.

** Για την Ομάδα Ε, συνίσταται η συμμετοχή τους και στα εργαστήρια κατάρτισης για μια πιο γενικής εκπαίδευση, εκτός από αυτήν που παρουσιάζεται στην Ενότητα των Σεμιναρίων παρακάτω.

*** Στα φόρουμ που θα υλοποιηθούν μετά την εγκατάσταση των ΚΕΕ θα δοθεί έμφαση σε εκπαιδευτικές δράσεις πάνω στα ΚΕΕ.

9. ΚΟΜΒΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Οι Εκπαιδευτικοί Κόμβοι Διαχείρισης Αποβλήτων (WMEH) είναι χώροι που βρίσκονται εντός των Κέντρων Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης και είναι αποκλειστικά αφιερωμένοι στην ανάπτυξη δυναμικού, ικανοτήτων και κατάρτισης σχετικά με την Κυκλική οικονομία και την

Ολοκληρωμένη Διαχείριση αποβλήτων. Όταν, ολοκληρωθεί η εγκατάσταση τους θα προτιμώνται για την υλοποίηση των δράσεων ανάπτυξης δυναμικού και κατάρτισης των φορέων (Δράσεις C9.1 & C9.2). Η τόνωση της επισκεψιμότητας των Εκπαιδευτικών Κόμβων Διαχείρισης Αποβλήτων θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την εξέλιξη της υλοποίησης του έργου και την ουσιαστική δέσμευση των εν λόγω φορέων στο εγγύς και απώτερο μέλλον, σε συνέργεια με τις παράλληλες δράσεις ενημέρωσης και διάχυσης (Δράση E).

Θα είναι εξοπλισμένοι με υποδομή υψηλής τεχνολογίας, κατάλληλη για δραστηριότητες εκπαίδευσης, ανάπτυξης ικανοτήτων, ευαισθητοποίησης και διάχυσης πληροφορίας (υπολογιστές, προβολείς, εκτυπωτές-σαρωτές, αίθουσα/ες παρουσιάσεων και δημιουργικών δραστηριοτήτων κτλ.) και θα προσφέρουν αναπτυγμένα θεματικά μαθήματα κατάρτισης καθώς και ποιοτικό οπτικό και έντυπο ενημερωτικό υλικό.

Για την ενίσχυση της ανάπτυξης δυναμικού και της ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του έργου, θα δημιουργηθούν 2 Εκπαιδευτικοί Κόμβοι Διαχείρισης Αποβλήτων (WMEH) εντός των κέντρων επαναχρησιμοποίησης (ένας ανά καθένα) για την υποστήριξη της Δράσης C9 και της Δράσης E2. Η Δράση C9 στοχεύει στην ανάπτυξη γνώσεων σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων, και την ανάπτυξη ικανοτήτων στα εμπλεκόμενα μέρη και κυρίως στις τοπικές αρχές ώστε να κινηθούν προς την κατεύθυνση της κυκλικής οικονομίας. Η Δράση E2 στοχεύει στην ανταλλαγή γνώσεων και ορθών πρακτικών σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων, τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου LIFE-IP, σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο ώστε να επιτευχθεί η διάδοση και αναπαραγωγή των αποτελεσμάτων του έργου. Συνεπώς στο πλαίσιο του έργου, οι δύο Εκπαιδευτικοί Κόμβοι Διαχείρισης Αποβλήτων (WMEH) θα υποστηρίξουν τους στόχους αυτούς.

Η λειτουργία όμως των Εκπαιδευτικών Κόμβων Διαχείρισης Αποβλήτων θα εκτείνεται πέρα από το να χρησιμεύουν ως χώρος για την υλοποίηση δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων, κατάρτισης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του έργου. Θα παρέχουν το χώρο και τις κατάλληλες υποδομές ώστε να παρέχεται υψηλής ποιότητας εκπαίδευση σε εθνικό επίπεδο και θα αποτελούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα μπορούν να

αλληλοεπιδρούν, να δικτυώνονται, να ενημερώνονται και να καταρτίζονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς (δημόσιος και ιδιωτικός τομέας), το ευρύ κοινό, οι εκπαιδευτικοί φορείς και ιδιαίτερα τα σχολεία, σε όλους τους τομείς της κυκλικής οικονομίας και της διαχείρισης αποβλήτων.

Οι Εκπαιδευτικοί Κόμβοι Διαχείρισης Αποβλήτων (WMEH) κατά τη διάρκεια του έργου, αλλά και μελλοντικά θα μπορούσαν να ενσωματώσουν πολλές πτυχές και ιδέες, καθώς εννοιολογικά πρόκειται για πολυ-χώρους, οι οποίοι με αφορμή την πρωταρχική τους λειτουργική πτυχή, αυτή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μπορούν να επιδράσουν επιπλέον σε ένα πολιτιστικό και κοινωνικό επίπεδο.

Μερικά παραδείγματα των πτυχών αυτών που στόχο έχουν να αναδείξουν το διευρυμένο αυτό πεδίο δυνατοτήτων των Εκπαιδευτικών Κόμβων Διαχείρισης Αποβλήτων δίνονται στην ακόλουθη λίστα.

✦ **Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων**

- Θα γίνεται στους κόμβους σχεδιασμός μαθημάτων που θα καλύπτουν διάφορες πτυχές της διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της πρόληψης δημιουργίας τους, της ανακύκλωσης και των τεχνολογιών μετατροπής αποβλήτων σε ενέργεια.
- Θα γίνεται ενσωμάτωση διαφόρων πρακτικών, πρακτικών εμπειριών και περιπτώσιολογικών μελετών στα προαναφερθέντα προγράμματα εκπαίδευσης που αφορούν τους παραπάνω τομείς διαχείρισης αποβλήτων.
- Θα υπάρχουν έτοιμα ηλεκτρονικά σεμινάρια τα οποία θα μπορεί ελεύθερα κάθε πολίτης να παρακολουθεί στις υποδομές των Κόμβων και να πιστοποιείται αυτόματα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου.
- Δημιουργία μηχανισμών συνεχούς αξιολόγησης και βελτίωσης των προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων.
- Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών και των λειτουργιών με βάση την ανατροφοδότηση από φοιτητές, καθηγητές και συνεργάτες της βιομηχανίας.

✎ **Παροχή Εγκαταστάσεων και Υποδομής σε άλλους φορείς εκπαίδευσης**

- Θα δημιουργηθεί κατάλληλη υποδομή ώστε να μπορούν να φιλοξενοούνται εκπαιδευτικές δραστηριότητες όλων των εκπαιδευτικών φορέων (Πανεπιστήμια, σχολεία, νηπιαγωγεία, κτλ.)
- Θα υπάρχει υποδομή για πρακτικές επιδείξεις και πειράματα σχετικά με τις τεχνολογίες διαχείρισης αποβλήτων.
- Θα υπάρχει χώρος και αντίστοιχη υποδομή (εσωτερικά ή εξωτερικά) για να υλοποιούνται βιωματικά, διαδραστικά παραδείγματα εφαρμογής διαδικασιών κομποστοποίησης, ανακύκλωσης και επεξεργασίας αποβλήτων, ιδιαίτερα για τους μαθητές, έτσι ώστε να αποκτήσουν πραγματική εμπειρία.

✎ **Παροχή Εγκαταστάσεων και Υποδομής σε άλλους φορείς**

Θα παρέχονται οι εγκαταστάσεις των Κόμβων και σε οποιονδήποτε φορέα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, έτσι ώστε:

- να προωθείται κάθε δράση ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και διάχυσης αποτελεσμάτων αναφορικά με το έργο LIFE-IP CYzero Waste,
- να υλοποιούνται δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την κυκλική οικονομία ή τη διαχείριση αποβλήτων,
- να υλοποιούνται δράσεις διάχυσης και αναπαραγωγής αποτελεσμάτων έργων σχετικών με τη διαχείριση αποβλήτων και την κυκλική οικονομία γενικότερα.

✎ **Συνεργασία με οργανισμούς διαχείρισης αποβλήτων και βιομηχανίες**

- Θα παρέχονται οι εγκαταστάσεις των Κόμβων σε οργανισμούς διαχείρισης αποβλήτων και βιομηχανίες για την οργάνωση δράσεων ενημέρωσης, εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης του προσωπικού πάνω σε θέματα κυκλικής οικονομίας και διαχείρισης αποβλήτων,
- Θα υπάρχει συνεργασία με εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων και περιβαλλοντικές οργανώσεις για την υλοποίηση διαλέξεων, εργαστήριων σε συνδυασμό με επισκέψεις στη βιομηχανία και στα κέντρα διαχείρισης αποβλήτων

✎ **Συμμετοχή της Τοπικής Κοινότητας**

- Αυτή μπορεί να είναι μια από τις σημαντικότερες πτυχές των Κόμβων, όπου μπορούν να υλοποιούνται δραστηριότητες με περιεχόμενο ευρύτερο από αυτό της κυκλικής οικονομίας, ώστε να υπάρχει ένα διαρκές και εναλλασσόμενο ποιοτικό κίνητρο, προκειμένου τα ΚΕΕ να τα επισκέπτονται αφενός όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες αφετέρου πολίτες από όλες τις ηλικιακές ομάδες. Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχει δυναμική να εντάσσονται οι εξής δραστηριότητες:
- Διοργάνωση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων και άλλων κοινωνικών θεμάτων.
- Διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων.
- Συνεργασία με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις βιώσιμες πρακτικές αποβλήτων και άλλα κοινωνικά θέματα.
- Διοργάνωση δραστηριοτήτων για τη συμμετοχή των μαθητών σε εθνικά ή τοπικά έργα που σχετίζονται με τη μείωση των αποβλήτων και την ανακύκλωση.
- Υλοποίηση δημιουργικών δραστηριοτήτων για παιδιά κάθε ηλικίας, οι οποίες θα αποτελούν επιπλέον ευκαιρία για περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Υλοποίηση δημιουργικών δραστηριοτήτων για όλη την οικογένεια με συνδυαστικές δραστηριότητες που θα αφορούν και άλλους τομείς όπως η τέχνη, άλλες επιστήμες, γενικότερα η εκπαίδευση και η επιμόρφωση.
- Διοργάνωση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σχετικά με ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.
- Υλοποίηση δημιουργικών δραστηριοτήτων που αφορούν ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες

Οι Εκπαιδευτικοί Κόμβοι Διαχείρισης Αποβλήτων (WMEH), είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στο κομμάτι της εκπαίδευσης και της ανάπτυξης δυναμικού, αλλά και γενικότερα του έργου, καθώς έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει την κοινωνική συμπεριφορά των πολιτών, ώστε να εξασφαλιστεί η κατανόηση και η αποδοχή της σημαντικότητας της επιτυχούς υλοποίησης του έργου από τους πολίτες.

10. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ- ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΑΝΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Στους μηχανισμούς κατάρτισης θα πραγματοποιείται ετήσια ενημέρωση από το ΕΜΠ, σε συνεργασία με το ΤΠ, η οποία θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Στοιχεία από δράσεις παρακολούθησης σχετικά με τις επιδόσεις κάθε μεθόδου διαχείρισης ή πρόληψης αποβλήτων
- Υλικό από τη συμβολή των εκπαιδευόμενων και των εξωτερικών εμπειρογνομόνων σχετικά με τα σχετικά θέματα (ερωτηματολόγιο και συνεντεύξεις)
- Επικαιροποίηση του υπάρχοντος υλικού με βάση τις προβλεπόμενες δράσεις παρακολούθησης (Δράσεις D), που χρησιμεύουν ως εργαλεία αξιολόγησης και θα παρέχουν στοιχεία κατά τους μήνες 48 και 72 του έργου.
- Επανεξέταση και επικαιροποίηση, προσδιορισμός ή εμπλουτισμός των εξής στοιχείων
  - στόχοι της κατάρτισης
  - αδυναμίες ή πλεονεκτήματα του υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού (ερωτηματολόγιο, έντυπα αξιολόγησης κ.λπ.)
  - νέοι νόμοι, πλαίσιο πολιτικής, τάσεις, μέθοδοι, ανάγκες, κενά και καλά παραδείγματα
- Επικαιροποίηση του υπάρχοντος υλικού με βάση τα παραπάνω, με λογική σειρά ώστε να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της κατάρτισης.

	• Ταμείο Διαχείρισης Αποβλήτων					
	• Θαλάσσια Απόβλητα					
	• Συντονιστικός Φορέας Διαχείρισης Αποβλήτων					
	• Δράσεις Παρακολούθησης					✓
	• Δράσεις Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης					✓
	• Καλές πρακτικές διαχείρισης οικιακών αποβλήτων					✓
	• Πρόληψη παραγωγής οικιακών αποβλήτων					✓
	• Ενημέρωση διαδικασίας ανακύκλωσης (σημεία και κίνητρα για πολίτες)					✓
	• Ενημέρωση για διαλογή στη πηγή					✓
	• Άλλα σχετικά έργα					
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ					
	• Οργανικά Απόβλητα – Ορισμοί και Νομοθεσία					
	• Τύποι οργανικών αποβλήτων					
	• Πηγές οργανικών αποβλήτων					
	• Περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις					
	• Πρόληψη και διαχείριση οικιακών αποβλήτων τροφίμων					
	• Πρόληψη και διαχείριση αποβλήτων τροφίμων HORECA					
	• Επεξεργασία οργανικών αποβλήτων – Αερόβια & Αναερόβια					
	• Οικιακοί Κομποστοποιητές					✓
	• Λειτουργία & Χειρισμός Οικιακών Κομποστοποιητών					
	• Προκλήσεις οικιακής κομποστοποίησης					
	• Καλές πρακτικές εφαρμογής οικιακής κομποστοποίησης					
	• Κοινοτικοί Κομποστοποιητές					✓
	• Εγκαταστάσεις Κοινοτικών Κομποστοποιητών					
	• Λειτουργία Κοινοτικών Κομποστοποιητών					
	• Χειρισμός Κοινοτικών Κομποστοποιητών					
	• Προκλήσεις κοινοτικής κομποστοποίησης					
	• Εγκαταστάσεις Αναερόβιας Επεξεργασίας					
	• Λειτουργία Αναερόβιας Επεξεργασίας και παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας					
	• Καλές Πρακτικές Διαχείρισης Οργανικών Αποβλήτων					✓
	• Χρηματοδότηση και πόροι					
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					
	• Συλλογή Οργανικών Αποβλήτων και Επίλυση Προβλημάτων					
	• Παραλαβή και έλεγχος οργανικών αποβλήτων					
	• Λειτουργία και Συντήρηση Κομποστοποιητή και Επίλυση Προβλημάτων					
	• Έλεγχος, διαχείριση και συσκευασία κομπόστ					
4	ΠΡΑΣΙΝΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ					
	• Πράσινα Περίπτερα – περιγραφή					
	• Υλικά Περιπτέρου και Διαχωρισμός Ανακυκλώσιμων					

	• Λειτουργία Πράσινων Περιπτέρων					
	• Σημεία Εγκατάστασης					
	• Ανακυκλώσιμα vs Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά					
	• Τύποι ανακυκλώσιμων και υλικών συλλογής					
	• Περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις					
	• Υφιστάμενη Κατάσταση Διαχείρισης ΑΥ στη Κύπρο					
	• Κλωστοϋφαντουργικά Απόβλητα - ΑΗΗΕ Και Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά					
	• Συλλογή και διαχωρισμός ανακύκλωσης					
	• Υποδομές και εξοπλισμός ανακύκλωσης					
	• Οδηγίες Συμμετοχής Πρασίνων Περιπτέρων από τους πολίτες (φυλλάδιο)					
	• Συλλογή και μεταφορά - Κάδοι συλλογής και εξοπλισμός					
	• Ενημέρωση των πολιτών για τα κίνητρα				✓	
	• Εμπορική ή μη Αξιοποίηση Ανακυκλώσιμων Υλικών					
	• Μελλοντικά (Εξέλιξη πορείας Εφαρμογής Προγράμματος – Επίτευξη Στόχων Ανακύκλωσης -)					
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					✓
	• Καθαριότητα και Ασφάλεια του Χώρου					✓
	• Διαχείριση και Παραλαβή ανακυκλώσιμων					✓
	• Διαχωρισμός ανακυκλώσιμων ανά ρεύμα					✓
	• Σύστημα Ανταπόδοσης – υπό εξέλιξη					✓
	• Διαχείριση και Διαχωρισμός Ειδικών Ροών					✓
	• Τήρηση Ημερολογίων ελέγχου και αποθήκης Υλικών					✓
5	ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ/ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ					
	• Εισαγωγή στην επαναχρησιμοποίηση και επισκευή					
	• Κατανόηση της σημασίας της επαναχρησιμοποίησης και επισκευής στο πλαίσιο της βιωσιμότητας					
	• Οφέλη από Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης και για το περιβάλλον και τις τοπικές κοινωνίες					
	• Νομικό Πλαίσιο					
	• Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση					
	• Συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων					
	• Συνεργασία και δικτύωση					
	• Ενημέρωση πολιτών για τα Κέντρα Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης (τοποθεσία κτλ.)				✓	
	• Λειτουργία κέντρων (αρχές λειτουργίας, είδη που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν)				✓	
	Κλωστοϋφαντουργικά Απόβλητα - ΑΗΗΕ Και Επαναχρησιμοποιήσιμα Υλικά					
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					✓
	• Υποδοχή Υλικών					✓
	• Αποθήκευση Υλικών					✓
	• Διαλογή και Ταξινόμηση Υλικών					✓
	• Επιδιόρθωση και Επισκευή Υλικών					✓

	Χειρισμός Μηχανημάτων						✓
	Εκπαίδευση και Δραστηριότητες – υπο εξέλιξη						✓
	Πώληση και Ανταλλαγή Υλικών						✓
6	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΕΟΑ)						
	Ορισμοί και Νομοθεσία						
	Κατηγορίες ΕΟΑ - Ταυτοποίηση και διαχωρισμός					✓	
	Επιπτώσεις μη ορθής διαχείρισης ΕΟΑ						
	Κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον						
	Ασφαλής αποθήκευση και χειρισμός						
	Συλλογή και διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων						
	Εναλλακτικές λύσεις για τα επικίνδυνα προϊόντα						
	Νέοι μέθοδοι Συλλογής ΕΟΑ στην Κύπρο					✓	
	- Εισαγωγή στα ΑΗΗΕ - Επαναχρησιμοποίηση και επισκευή ηλεκτρονικών - Σημεία συλλογής ηλεκτρονικών αποβλήτων						
	Καλές Πρακτικές Διαχείρισης ΕΟΑ						
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ						✓
	Προσωπικό Συλλογής ΕΟΑ						✓
	Προσωπικό Διαχείρισης ΕΟΑ						✓
	Καθαριότητα και Ασφάλεια των Μονάδων						✓
	Παραλαβή και Διαχωρισμός ΕΟΑ ανά ρεύμα						✓
	Διαχείριση ΕΟΑ						✓
	Τήρηση Ημερολογίων ελέγχου και αποθήκης Υλικών						✓
7	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ						
	Θαλάσσια Απόβλητα – Ορισμοί και κατηγοριοποίηση	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Πλαστικά και μικροπλαστικά						✓
	Θαλάσσια Απόβλητα – Νομοθεσία και Περιβαλλοντική Δικαιοσύνη	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Περιγραφή του προβλήματος και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Επιπτώσεις στην ανθρώπινη Υγεία						✓
	Πηγές και αιτίες παραγωγής θαλασσίων απορριμμάτων						✓
	Μέθοδοι Πρόληψης παραγωγής θαλασσίων απορριμμάτων						
	Πρωτοβουλίες Συλλογής Θαλασσίων Απορριμμάτων και Καλές Πρακτικές						✓
	Παρακολούθηση Θαλασσίων Απορριμμάτων (monitoring)						
	Αξιοποίηση Θαλασσίων Απορριμμάτων						✓
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ						✓
	Αλιευτικά Καταφύγια						✓
	Διαχείριση Αλιευτικών Καταφυγίων						✓
	Εύρυθμη Λειτουργία Συστημάτων Διαχείρισης Θαλασσίων Απορριμμάτων και ΑΣΑ						✓
	Εργαλείο Παρακολούθησης Θαλασσίων Απορριμμάτων						✓

	• Συνέργεια με ανακυκλωτές						✓
8	ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ						
8A	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	✓	✓	✓			
	• Ορισμός και Στρατηγικό Πλαίσιο						
	• Ρόλος και Αρμοδιότητες						
	• Δομή Φορέα						
8B	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	✓	✓	✓			
	• Κύκλος Ζωής Προϊόντος						
	• Υλοποίηση Πράσινων Συμβάσεων						
	• Οφέλη Υλοποίηση Πράσινων Συμβάσεων						
	• Κατηγορίες Προϊόντων και Υπηρεσιών						
	• Περιβαλλοντικές και Οικολογικές Ετικέτες						
	• Περιβαλλοντικά Μέτρα Υλοποίησης						
	• Κριτήρια Πράσινων Συμβάσεων και Χαρακτηριστικά Δημοσίων Πράσινων Συμφωνητικών						
	• Χρηματοδότηση και πόροι						
	• Συζήτηση και Απορίες						
	• Ερωτηματολόγιο κατανόησης και feedback						
9	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ/ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	✓	✓	✓			
9A	ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΩ (ΠΟΠ)						
	• ΠΟΠ – Μέθοδοι, Ορισμοί και Νομοθεσία						
	• ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΠ						
	• Εξέλιξη ΠΟΠ στη Κύπρο – Εφαρμογή Αραδίππου						
	• Λεπτομέρειες Διαχωρισμού Συλλογής Μεταφοράς (ανά περιοχή)						
	• Σύστημα Διαχωρισμού και						
	• Σύστημα Συλλογής						
	• Σύστημα Χρέωσης						
	• Τύποι προγραμμάτων ΠΟΠ						
	• Δομή τιμολόγησης και τιμολόγια						
	• Συλλογή και μεταφορά απορριμμάτων						
	• Διαχείριση δεδομένων και χρέωση						
	• Διασφάλιση ακριβούς μέτρησης της παραγωγής αποβλήτων και τιμολόγησης						
	• Εφαρμογή ΠΟΠ στον ξενοδοχειακό τομέα (HORECA)						
	• Καλές Πρακτικές Συστημάτων ΠΟΠ (Ισπανία-Καταλονία- Hiiumaa)						
	• Χρηματοδότηση και πόροι						
	• Συζήτηση και Απορίες						
	• Ερωτηματολόγιο κατανόησης και feedback						
9B	ΦΟΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ -ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ						
	• Ορισμός και Στόχος Φόρου						

	• Χρεώσεις και σχετικά Πρόστιμα – υπό εξέλιξη					
	• Καλές Πρακτικές					
9Γ	• Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου	✓	✓	✓		
	• Καλές Πρακτικές					
	• Χρηματοδότηση και πόροι					
10	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΡΟΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ					
	• Εισαγωγή της έννοιας και επίδειξη των δυνατοτήτων της Πλατφόρμας– Γενική εισαγωγή					
	• Ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών πλατφόρμας ανά δράση επίδειξης και ανά ομάδα ενδιαφερομένων					
	• Εκπαίδευση των χειριστών για την επεξεργασία της βάσης δεδομένων και την ενημέρωση του περιεχομένου της με πρόσθετες ή νέες πληροφορίες					
	• Εκπαίδευση των χειριστών ώστε να μπορούν να παρακολουθούν την πρόοδο κάθε διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το προφίλ χρήστη τους					
11	ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ LIFE-IP CYzero Waste					
	• Έργα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης ΑΣΑ					
	• Καλές Πρακτικές Πρόληψης					
	• Παραδείγματα Καινοτόμων Περιβαλλοντικών Πρωτοβουλιών και ΜΚΟ					